

Rapport

Studenten over verkrachting

*Onderzoek naar verkrachting onder studenten, hoe ze ermee omgaan en hoe ze erover denken.
In opdracht van Amnesty International (Nederland).*

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2021/154

Datum

juni 2021

Opdrachtgever

Amnesty International (Nederland)

Auteurs

Milan Driessen
Jolijn Polet

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research en Amnesty International) duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Management summary	4
1.1	Achtergrond van onderzoek 4
1.2	Hoe studenten erover denken 4
1.3	Wat de ervaringen van studenten zijn 7
2	Inleiding 11
2.1	Achtergrond van het onderzoek 11
2.2	Doel van het onderzoek 12
2.3	Onderzoekverantwoording 12
3	Kennis 14
3.1	Onwetendheid over voorzieningen op onderwijsinstelling 14
3.2	Bekendheid met ervaringen van andere studenten 16
3.3	In veel gevallen geen contact geweest met onderwijsinstelling 17
3.4	Meeste studenten bekend met freezing 19
3.5	Penetratie zonder instemming onbekend: freezing vaker onbekend 20
4	Houdingen 21
4.1	Vertrouwen in afhandeling van meldingen 21
4.2	Vertrouwen beïnvloed door wat je zelf hoort en meemaakt 23
4.3	Wat is verkrachting? 24
4.4	Mannelijke studenten: er moet duidelijk 'nee' gezegd worden 26
4.5	Een op drie: sexy gekleed gaan vergroot risico op verkrachting 27
5	Ervaringen 29
5.1	Een op tien ooit gepenetreerd zonder daarmee in te stemmen 29
5.2	Meesten beschouwen dit niet als verkrachting 31
5.3	Veel psychische en seksuele problematiek 34
5.4	Problemen met studie of werk bij een op zeven gevallen 35
5.5	Penetratie zonder instemming: vaak zonder expliciete dreiging 36
5.6	Penetratie zonder instemming: meestal door bekenden 37
5.7	Vier op tien: penetratie zonder instemming met niemand besproken 38
5.8	Meesten voelden zich gesteund door anderen 39
A	Bijlage 40

Management summary

1.1 Achtergrond van onderzoek

In opdracht van Amnesty International voerde I&O Research dit landelijk representatieve onderzoek uit onder 1.059 Nederlandssprekende studenten in het hoger onderwijs. Het onderzoek vond plaats van maandag 10 tot maandag 17 mei 2021.

Het doel van dit onderzoek is het achterhalen van de houding van studenten ten aanzien van verkrachting, de prevalentie daarvan onder studenten en hoe zij daar mee omgaan.

Voor dit onderzoek gebruiken we de termen “seksuele handelingen zonder instemming” en “seksuele penetratie zonder instemming”.

De deelnemers kregen telkens de volgende uitleg te zien bij het gebruik van deze termen:

- **Seksuele handelingen** = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond. Ook pogingen tot seksuele handelingen of seksuele penetratie vallen hieronder.
- **Seksuele penetratie** = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

1.2 Hoe studenten erover denken

Negen op tien: bij onduidelijkheid moet er gecheckt worden of de ander penetratie wil

De meeste studenten vinden dat als niet duidelijk is of iemand seksuele penetratie wil, de ander dat altijd moet checken (91%).

Een kleine meerderheid (54%) vindt dat er duidelijk “nee” gezegd moet worden als één van beiden geen seksuele penetratie wil.

Het niet duidelijk genoeg “nee” zeggen of het niet duidelijk genoeg aangeven dat je (toch) geen penetratie wilt, is daarnaast een veelgenoemde reden om een seksuele penetratie zonder instemming niet als verkrachting te beschouwen door studenten die het zelf meemaakten – zie verderop.

Acht op tien vinden seksuele penetratie zonder wederzijdse instemming altijd verkrachting

De overgrote meerderheid (80%) vindt dat seksuele penetratie zonder wederzijdse instemming onder elke omstandigheid verkrachting is – het uitgangspunt van het nieuwe wetsvoorstel van minister Grapperhaus.

Degenen die tijdens hun studententijd seksuele penetratie zonder instemming meemaakten beschouwen dat vaak niet als verkrachting: 60 procent van hen beschouwt het niet als verkrachting. Vaak omdat ze zichzelf deels verantwoordelijk voelen of omdat ze iets anders voor zich zien bij verkrachting – verderop meer.

Een op drie: als je sexy gekleed bent is het risico groter verkracht te worden

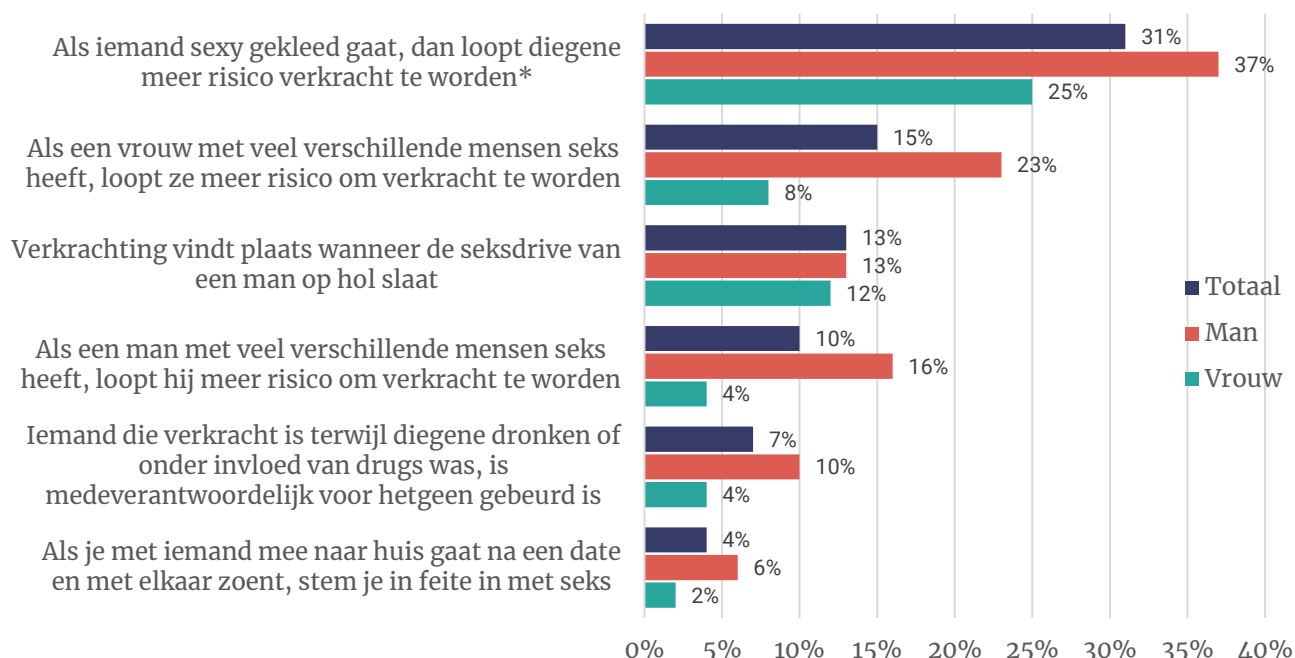
Drie op de tien zeggen dat als iemand sexy gekleed gaat, diegene meer risico loopt verkracht te worden. Volgens 15 procent loopt een vrouw meer risico verkracht te worden als ze met veel verschillende mensen seks heeft en volgens 10 procent geldt dat ook voor een man die met veel verschillende mensen seks heeft.

Elders in het onderzoek gaven velen echter aan hiermee niet te bedoelen dat het de schuld van het slachtoffer is, maar dat ze verwachten dat het risico groter is bij mensen die sexy gekleed gaan of met veel verschillende mensen seks hebben.

Al met al zijn studenten het per saldo oneens met onderstaande stellingen over verkrachtingsmythes, afkomstig uit de *Illinois Rape Myth Acceptance Scale*. Opvallend is echter wel dat – ook al is men het er niet mee eens – veel slachtoffers van seksueel penetratie zonder instemming zich toch medeverantwoordelijk voelen als ze dronken zijn of met iemand mee zijn gegaan.

Figuur 1 - In hoeverre bent u het eens of oneens met onderstaande stellingen? % 'mee eens'

Basis: n = 1.059

Merendeel studenten bekend met "freezing"

Freezing – of: bevroering – is een psychologische en fysieke reactie, waarbij het slachtoffer zich niet meer kan bewegen en dus geen verzet kan plegen. Dit komt voor bij ongeveer 70 procent van de verkrachtingen¹.

Ruim driekwart van de studenten (78%) is hiermee bekend: 25 procent heeft ervan gehoord en 53 procent weet wat het is. Ruim een vijfde heeft er nog nooit van gehoord (22%).

Studenten die weet hebben van een seksuele penetratie zonder instemming (als eigen of iemand anders ervaring) weten vaker wat freezing is (66%) dan studenten die die ervaring niet hebben en/of niemand kennen die dat heeft meegemaakt (36% weet wat freezing is).

Bijna de helft van de studenten van 18 jaar of jonger weet niet wat freezing is.

¹ Tonic immobility during sexual assault: a common reaction predicting post-traumatic stress disorder and severe depression A. Möller, H.P. Söndergaard, L. Helström, Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, 96, 932-938, 2017.

Meeste studenten weten niet waar ze terecht kunnen op de hogeschool of universiteit

De meeste studenten weten helemaal niet waar ze melding kunnen maken van een verkrachting (64%) of waar ze hulp kunnen krijgen op hun hogeschool of universiteit (61%). Slechts een fractie zegt dat precies te weten (ca. 5%). Het is voor een even groot deel ook niet duidelijk waar op hun hogeschool of universiteit ze meer informatie kunnen vinden over wat te doen bij een verkrachting (65%).

Van de vrouwen – die veel vaker slachtoffer zijn van verkrachting en seksueel geweld dan mannen – weet zelfs 71 procent niet waar ze deze informatie en hulp kunnen krijgen.

Twee derde denkt dat hogeschool of universiteit wel zorgvuldig omgaat met meldingen

Twee op de drie studenten zeggen enig (49%) of veel (19%) vertrouwen te hebben in een zorgvuldige omgang van de onderwijsinstelling met een melding van verkrachting.

Op het hbo zijn studenten iets sceptischer over die zorgvuldigheid (63% vertrouwen) dan op de universiteit (73%).

Vrijwel alle studenten zijn onbekend met de meldingsprocedure en veel van hen weten ook niet waar ze meer hulp zouden kunnen krijgen. Studenten kunnen meestal niet terugvallen op wat ze zelf hebben meegemaakt of ook niet op de informatie vanuit de universiteit of hogeschool – die ontvangen ze vaak niet. Ze moeten hun vertrouwen daarom vaak halen uit de manier waarop de onderwijsinstelling met andere zaken omgaat. Sommigen lichten hun vertrouwen toe door te verwijzen naar de grootte van de instelling: dan moet het vast goed geregeld zijn.

“De universiteit is een grote professionele organisatie. Ik verwacht daarom dat er ook professioneel met zulke onderwerpen wordt omgegaan.”

“De relatie die ik heb met de school en de docenten is goed, zodat ik geloof dat wanneer er iets gebeurt ik volledig geholpen zal worden.”

Studenten die zelf ooit seksuele penetratie zonder instemming meemaakten of iemand kennen die dat heeft meegemaakt, hebben minder vertrouwen (60% wel; 30% geen vertrouwen) dan studenten die dat niet hebben meegemaakt of weten van een ander (70%; 23%)

Uit de toelichtingen blijkt dat sommigen slechte ervaringen hebben (gehoord) en daardoor minder vertrouwen hebben in een zorgvuldige omgang met de melding.

“Ik heb geen idee bij wie ik mijn verhaal kwijt zou kunnen, dus ik denk dat ik er uiteindelijk voor zou kiezen om het niet te melden op mijn hogeschool. Gewoon omdat ik niet weet waar en niet tegen iedereen het verhaal zou willen vertellen”

“Ik heb moeite met de meeste administratieve handelingen met mijn school. Voor mijn gevoel word ik vaak niet serieus genomen. Ik denk eigenlijk ook niet dat dat zal gebeuren met deze melding.”

1.3 Wat de ervaringen van studenten zijn

Een op tien studenten maakte ooit seksuele penetratie zonder hun instemming mee

Ongeveer een op de tien (11%) studenten maakte ooit seksuele penetratie mee waar ze niet mee instemden – dit overkwam met name vrouwelijke studenten (18%; mannen, 3%).

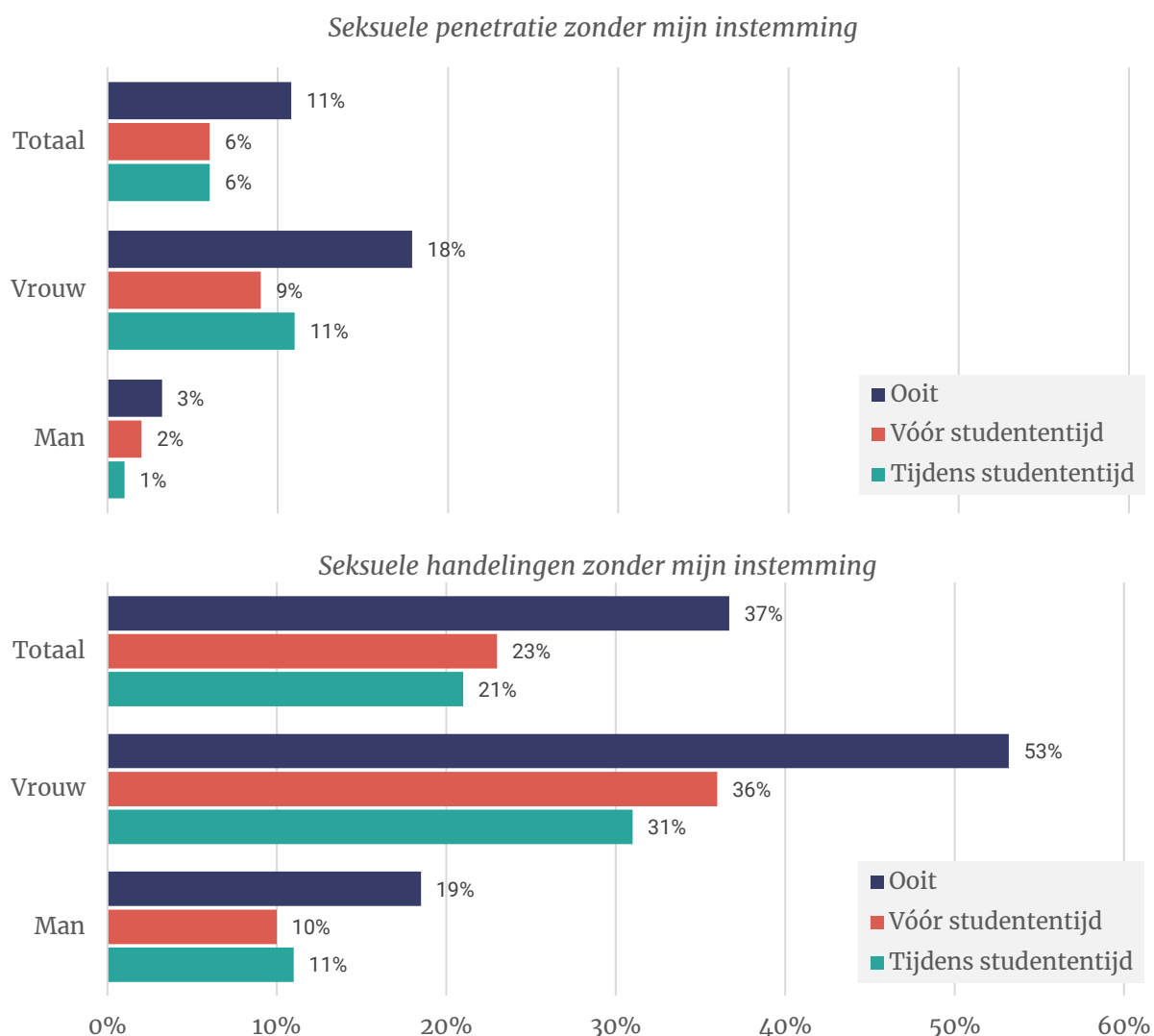
Bij 11 procent van de vrouwelijke studenten gebeurde dit tijdens de studententijd, bij 9 procent daaraan voorafgaand en voor 2 procent was dit zowel voor als tijdens de studententijd.

Een op de vijf studenten heeft tijdens de studententijd seksuele handelingen meegemaakt, zonder dat diegene daarmee had ingestemd (vrouwen, 31%; mannen, 11%).

Figuur 2 – Seksueel geweld zonder eigen instemming

“De volgende vragen gaan over of er wel eens seksuele handelingen zijn uitgevoerd of penetratie heeft plaatsgevonden zonder jouw instemming*. Heb je dit wel eens meegemaakt? Zo ja, zou je ook kunnen aangeven wanneer dit gebeurd is?”

Basis: n = 1.059

* **Seksuele penetratie** = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp. **Seksuele handelingen** = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond. Ook pogingen tot seksuele handelingen of seksuele penetratie vallen hier onder.

Aandringen, doorgaan zonder te checken of negeren wat er wordt aangegeven

De meeste studenten die met seksueel penetratie zonder instemming te maken kregen, werden daar niet met fysiek geweld toe gedwongen – al was dat bij 10 procent wel degelijk het geval. Meestal is er sprake van aandringen (67%), negeren of doorgaan zonder te checken (72%), of dat de ander negeert wat er wordt aangegeven – verbaal of non-verbaal (64%). Ook gebeurt het dat de ander doorging terwijl diegene niet meer reageerde of bevroor (63%). Bij een kwart van de studenten (28%) vond deze penetratie plaats nadat de ander misbruik maakte van hun alcohol- of drugsgebruik. Bij acht procent van de studenten was sprake van drogeren voordat de penetratie plaatsvond.

Meestal door iemand die ze kennen: date, via een feestje of goede vriend(in)

Bij studenten die een penetratie zonder hun instemming meemaken gebeurt dit het vaakst door iemand die ze kennen. Meestal door iemand die ze al langer kennen, zoals een partner (34%), iemand waarmee ze eerder seks hadden (19%) of een goede vriend(in) en soms door iemand die ze net hebben ontmoet (op een feestje, 26%; op een date, 21%).

Bij elf procent van de studenten die tijdens hun studententijd penetratie zonder instemming meemaakten, gebeurde dit door een onbekende.

Seksuele penetratie zonder instemming lang niet altijd beschouwd als verkrachting

Studenten die seksuele penetratie meemaken zonder daarmee in te stemmen beschouwen dit *zelf* in 60 procent van de gevallen *niet* als verkrachting.

We vroegen hen of ze konden toelichten waarom ze dat niet beschouwen als verkrachting. Veelgenoemde redenen zijn dat:

- het niet strookt met het beeld van verkrachting en het niet ernstig genoeg was;
- het gebeurde binnen een relatie of met iemand van wie ze toen hielden;
- ze zich ook medeverantwoordelijk voelen voor wat er gebeurd is en vinden dat ze niet duidelijk genoeg aangaven dat ze het niet wilden.

“Het ging niet zoals ik me voorstelde dat verkrachting zou gaan en ik had het gevoel dat ik niet genoeg had laten blijken dat ik het niet wou. Ik heb later gedacht dat het toch verkrachting was, maar ik vind het nog steeds moeilijk om het te labelen”

“Nu achteraf zie ik het wel verkrachting. Ik voelde me vooral heel lang verantwoordelijk dat ik mezelf in zo'n situatie plaatste”

“Het was een jongen die ik via via kende. En eerst wilde ik het niet maar doordat ik gedronken had en hij stopte niet met zeuren heb ik toch soort van toegestemd. Bij verkrachting denk ik meer aan echt dwang en iemand die je misschien niet kent die geweld gebruikt.”

Vier van de tien vertellen niemand over de penetratie zonder instemming

Vier op de tien studenten die tijdens hun studententijd een penetratie zonder hun instemming meemaakten (38%), spraken daar nooit met iemand over: dat zijn ruim 16.000 studenten in het hoger onderwijs².

De helft van hen geeft aan dat ze dat niet deden uit schaamte of omdat ze het zelf niet nodig vonden. Een kleiner deel geeft aan het niet te vertellen omdat ze zich geen raad wisten met de situatie, omdat ze bang waren er de schuld van te krijgen en dat het geen zin zou hebben om het te zeggen.

Zes op de tien (61%) studenten die tijdens hun studententijd slachtoffer waren van ongewenste penetratie deelden dit met iemand. Vier op tien (38%) spraken er met niemand over.

Degene die er wel over spraken vertelden het bijna allemaal aan een goede vriend of vriendin (59%), maar soms ook aan een partner (15%) of aan een hulpverlener van buiten de onderwijsinstelling (17%).

Een enkeling vertelde dit ook aan een vertrouwenspersoon op de hogeschool of universiteit (2%) of aan een docent (2%).

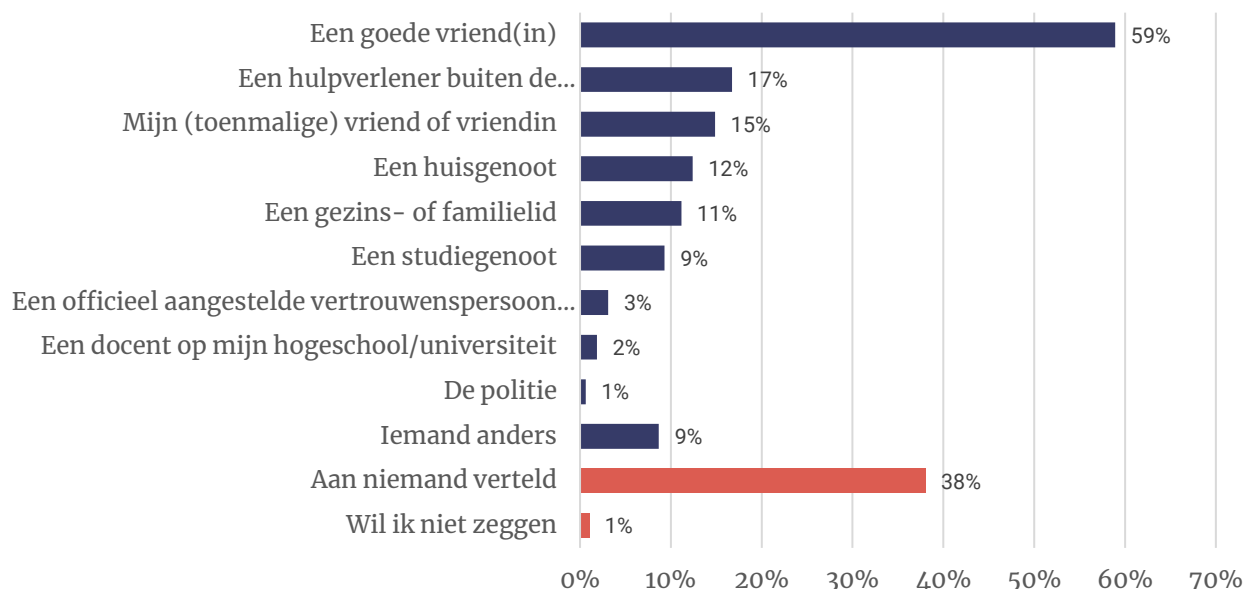
Slechts één procent van de studenten die tijdens de studietijd seksuele penetratie zonder instemming meemaakte, had hierover contact met de politie.

Figuur 3 – Heb je verteld over deze seksuele penetratie zonder jouw instemming? Aan wie?

“De volgende vragen hebben betrekking op de keer of keren dat er tijdens jouw studententijd seksuele penetratie* plaatsvond zonder dat je daarmee instemde. Heb je iemand ooit verteld over wat je toen is overkomen? Of hierover met iemand contact opgenomen?”

“Wie heb je hierover verteld?”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd, n = 73

² Er stonden dit collegejaar ruim 817.000 studenten ingeschreven aan de Nederlandse universiteiten en hogescholen: 2% x 817.000 = 16.340 studenten.

Gerekend met de marge van plus of min 1% ligt het aantal tussen de 8.170 en 24.510 studenten.

<https://nos.nl/artikel/2367263-record-aantal-studenten-aan-nederlandse-universiteiten-en-hogescholen>

Merendeel ervaart problemen naar aanleiding van de penetratie zonder instemming

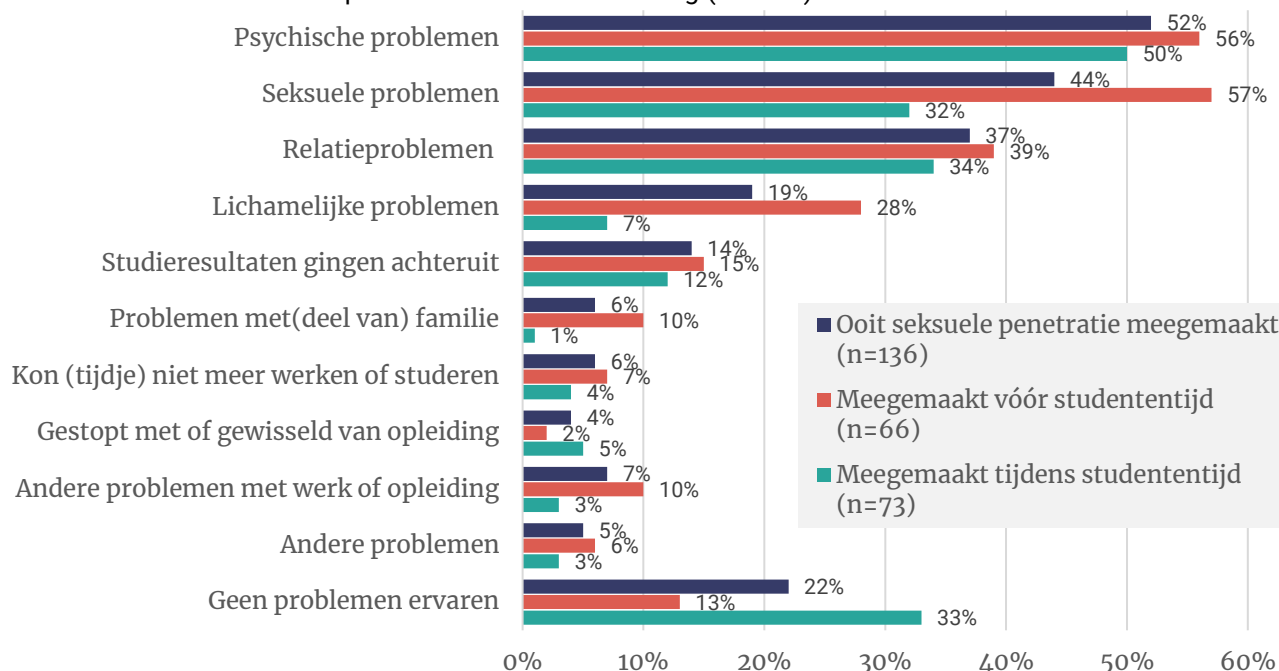
Driekwart van de studenten die een penetratie zonder instemming meemaakten hebben daar later ook last van: meestal zijn dit psychische (52%), seksuele (44%) of relatieproblemen (37%). Bij 14 procent gingen de studieresultaten achteruit en sommigen konden een tijdje niet meer studeren of werken (6%).

Bij enkelen leidde het zelfs tot het afbreken van de studie of het wisselen van opleiding.

Figuur 4 – Ervaren problemen na seksuele penetratie zonder instemming

“Je gaf aan wel eens een seksuele penetratie te hebben meegemaakt zonder dat je daarmee hebt ingestemd. Heb je nadien problemen ervaren door deze gebeurtenis(sen)?”

Basis: studenten met seksuele penetratie zonder instemming (n = 136)

* Noot: de aantallen vóór (66) en tijdens studententijd (73) tellen niet op tot het totaal van 136 omdat er 3 personen zijn die zowel vóór als tijdens de studenten een seksuele penetratie zonder eigen instemming hebben meegemaakt.

2 Inleiding

2.1 Achtergrond van het onderzoek

Volgens de huidige Nederlandse wet is er pas sprake van verkrachting als dwang bewezen kan worden. Uit onderzoek blijkt dat bij 70 procent van de verkrachtingen het slachtoffer in de bevriest als overlevingsmechanisme. In 48 procent van de gevallen gebeurt dit in zeer sterke mate³.

In maart van dit jaar diende minister Grapperhaus een voorstel in voor een nieuwe wet die de juridische definitie van verkrachting aanpast. Over dit voorstel zegt de minister dat:

.. iemand strafbaar [is] wegens verkrachting als deze wist dat de ander geen seks wilde en toch heeft doorgezet. Dwang, geweld en bedreiging zijn hierbij strafverzwarende factoren, maar niet langer een vereiste voor een veroordeling. Degene die seksueel contact initieert, moet alert zijn of de ander hetzelfde wil. Als dit niet duidelijk is, moet hij die duidelijkheid zoeken.⁴

Uit onderzoek dat I&O Research in 2020 uitvoerde in opdracht van Amnesty International⁵, bleek dat een op de vijf Nederlandse vrouwen en drie procent van de mannen heeft meegemaakt dat ze gepenetreerd werden zonder hun eigen instemming.

We weten dat studenten tot de leeftijdsgroep behoren waarbij seksueel geweld het vaakst voorkomt⁶.

Er zijn echter geen cijfers bekend over de prevalentie van verkrachting onder studenten in het hoger onderwijs, maar eerder onderzoek van EenVandaag wijst erop dat het aantal meldingen bij de vertrouwenspersonen op universiteiten afgelopen jaren fors is toegenomen⁷.

Amnesty International pleit ervoor dat hoger onderwijsinstellingen meer verantwoordelijkheid nemen in het tegengaan van verkrachting en seksueel geweld bij studenten. Ook pleiten ze ervoor dat deze onderwijsinstellingen zich actief inzetten om hun studenten die hiervan slachtoffer zijn (geweest) adequaat bij te staan.

Om te achterhalen hoe studenten in het hoger onderwijs aankijken tegen verkrachting, in hoeverre daarmee te maken hebben (gehad) en hoe ze daarmee omgaan heeft Amnesty International opdracht gegeven aan I&O Research om een onderzoek uit te voeren onder studenten in het hoger onderwijs (hbo en wo).

---

³ Tonic immobility during sexual assault: a common reaction predicting post-traumatic stress disorder and severe depression A. Möller, H.P. Söndergaard, L. Helström, Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, 96, 932-938, 2017. doi: 10.1111/aogs.13174.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/08/nieuwe-wet-biedt-betere-bescherming-tegen-seksueel-geweld>

⁵ <https://www.ioresearch.nl/actueel/meerderheid-nederlanders-vindt-dat-seks-zonder-instemming-verkrachting-is/>

⁶ Zie: <https://www.ioresearch.nl/actueel/meerderheid-nederlanders-vindt-dat-seks-zonder-instemming-verkrachting-is/> en <https://longreads.cbs.nl/phgsg-2020/fysiek-seksueel-geweld/>

⁷ <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/aantal-meldingen-seksuele-intimidatie-op-universiteiten-stijgt-fors/>

2.2 Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek was:

Het doel van dit onderzoek is achterhalen hoe studenten in het hoger onderwijs aankijken tegen verkrachting, in hoeverre daarmee te maken hebben (gehad) en hoe ze daarmee omgaan.

2.3 Onderzoekverantwoording

I&O Research voerde dit landelijk representatieve onderzoek uit onder 1.059 studenten (hbo/wo). Het grootste deel van de deelnemers (962) is afkomstig uit het I&O Research Panel. Hiervoor zijn 2.127 studenten aangeschreven en is een netto respons behaald van 45,2 procent. Daarnaast vulden 97 mensen de vragenlijst in via het panel van PanelClix. Het onderzoek vond plaats van maandag 10 tot maandag 17 mei 2021.

Weging en marges

Voor dit onderzoek is de steekproef samengesteld uit hbo- en wo-studenten waarbij is gezorgd voor een representatieve verdeling naar leeftijd en geslacht. Hiervoor zijn CBS-cijfers gebruikt van het laatst beschikbare collegejaar (2019-2020).

Er is vervolgens gewogen naar de combinatie van leeftijd, geslacht en onderwijstype zodat de uitkomsten op deze kenmerken representatief zijn voor de Nederlandse studentenpopulatie. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=1.000$ en een uitkomst van 50% is er sprake van een foutmarge van plus of min 3,1 procentpunt; bij een uitkomst van 5 of 95 procent is deze foutmarge plus of min 1,4 procentpunt.

Vragenlijst

Bij het opstellen van de vragenlijst waren – naast de onderzoekers van I&O Research en de opdrachtgever (Amnesty International) – ook Alice Wellum (docent en onderzoeker, verbonden aan Maastricht University) en Hanneke de Graaf (verbonden aan Rutgers) als onafhankelijke experts betrokken. Hiervoor zijn wij hen zeer erkentelijk.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties. I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

Uitnodiging bij en introductie van het onderzoek

Respondenten kregen de volgende tekst als uitnodiging:

Momenteel voeren wij een onderzoek uit in opdracht van Amnesty Nederland over seksueel grensoverschrijdend gedrag en verkrachtingen onder Nederlandse studenten.

Het doel van dit onderzoek is om in kaart te brengen hoe vaak studenten seksueel geweld meemaken, in hoeverre ze daar melding van doen en hoe daarmee wordt omgegaan.

We willen je vragen om deel te nemen aan dit onderzoek door eventuele ervaringen en jouw mening te delen.

Ook als je zelf geen ervaringen hebt met seksueel grensoverschrijdend gedrag, kun je ons ontzettend helpen door de vragenlijst in te vullen.

We realiseren ons dat dit persoonlijke en heftige issues zijn die (zeer) gevoelig kunnen liggen of pijnlijk kunnen zijn. Je kunt altijd tussentijds stoppen en later verder gaan waar je gebleven bent.

We geven jouw antwoorden nooit herleidbaar naar jou als persoon door aan derden. De rapportage die wij maken bevat geen onderdelen die terug zijn te leiden naar jou als persoon.

Daarnaast legden we de deelnemers de volgende tekst voor ter introductie van de vragenlijst:

Dit onderzoek gaat over seksueel grensoverschrijdend gedrag en verkrachting bij studenten.

I&O Research voert dit onderzoek uit in opdracht van Amnesty International.

Er komen seksueel expliciete termen voor in de vragenlijst.

Deze vragenlijst bevat vragen over jouw seksuele ervaringen.

*Je bent niet verplicht te antwoorden, bij alle vragen worden de opties ‘weet ik niet’ en/of ‘wil ik niet zeggen’ aangeboden. Door te antwoorden geef je uitdrukkelijk toestemming aan ons om deze gegevens **alleen voor onderzoeksdoeleinden** te gebruiken. De gegevens worden volstrekt vertrouwelijk behandeld.*

We geven jouw antwoorden nooit herleidbaar naar jou als persoon door aan derden. De rapportage die wij maken bevat geen onderdelen die terug zijn te leiden naar jou als persoon.

Hulp nodig?

Ben je slachtoffer van seksueel geweld en zoek je hulp?

Dan kun je contact opnemen met het Centrum Seksueel Geweld.

Bellen kan naar nummer: 0800 0188.

Of kijk op: www.centrumseksueelgeweld.nl.

*Op www.slachtofferhulp.nl/voordehelpers **Fout! De hyperlinkverwijzing is ongeldig.** kun je informatie vinden over hoe je iemand kunt steunen die seksueel geweld heeft meegemaakt.*

3 Kennis

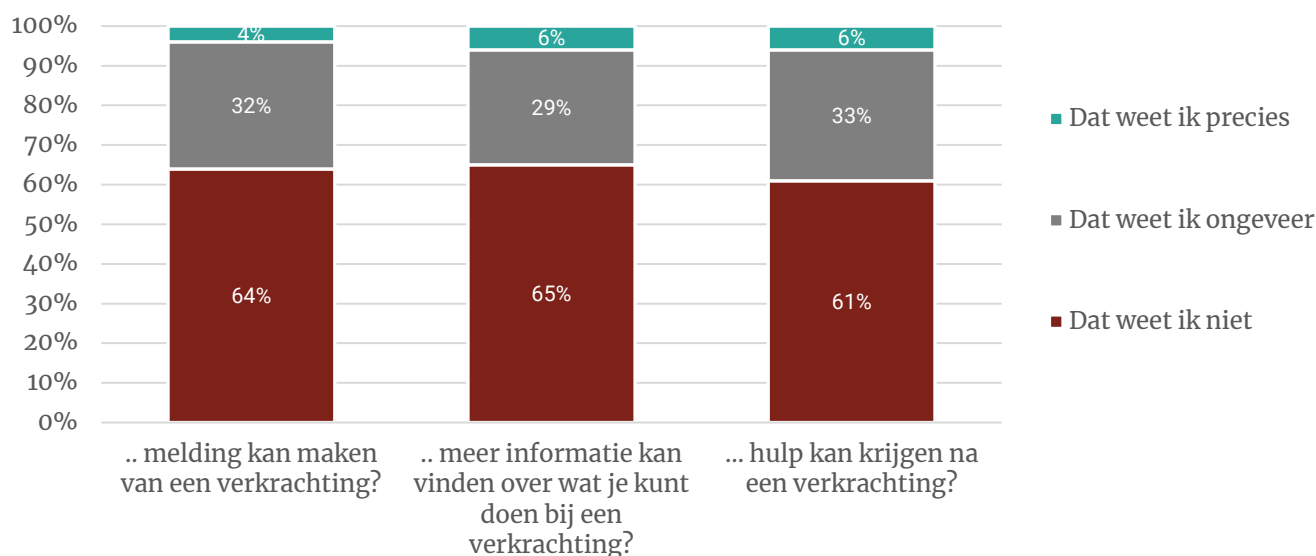
3.1 Onwetendheid over voorzieningen op onderwijsinstelling

De meeste studenten weten niet waar ze melding kunnen maken van een verkrachting (64%), waar ze op hun hogeschool of universiteit hulp kunnen krijgen (65%) of meer informatie kunnen vinden (61%). Een derde zegt deze zaken ‘ongeveer’ te weten. Slechts een fractie zegt dat precies te weten (ca. 5%).

Figuur 5 – Bekendheid met voorzieningen onderwijsinstelling

“In hoeverre weet jij waar iemand op jouw hogeschool of universiteit ....”

Basis: allen, n = 1.059

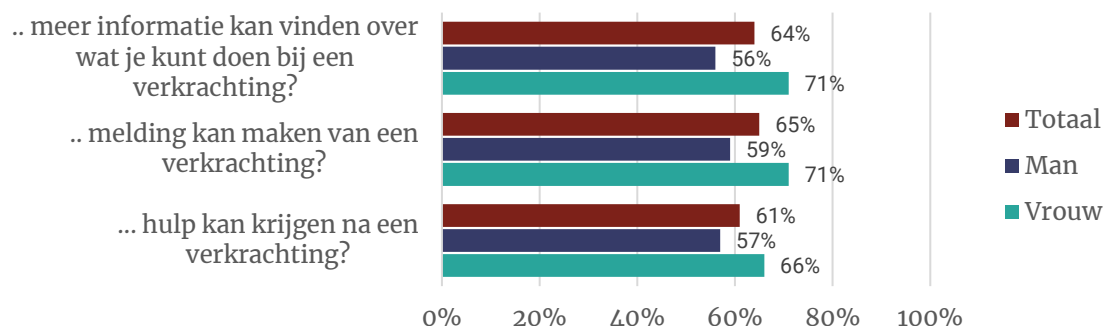

Noot: Seksuele handelingen = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond. Seksuele penetratie = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

Vrouwelijke studenten weten dit minder vaak dan hun mannelijke medestudenten: twee derde van de vrouwen weet niet waar ze hulp kunnen krijgen en 71 procent van hen weet niet waar ze bij hun onderwijsinstelling melding kunnen maken of meer informatie kunnen vinden over wat te doen bij een verkrachting.

Figuur 6 – Onbekend met voorzieningen onderwijsinstelling, naar geslacht (% dat weet ik niet)

Basis: allen, n = 1.059

Procedure voor melding bij onderwijsinstelling volledig onbekend bij de studenten

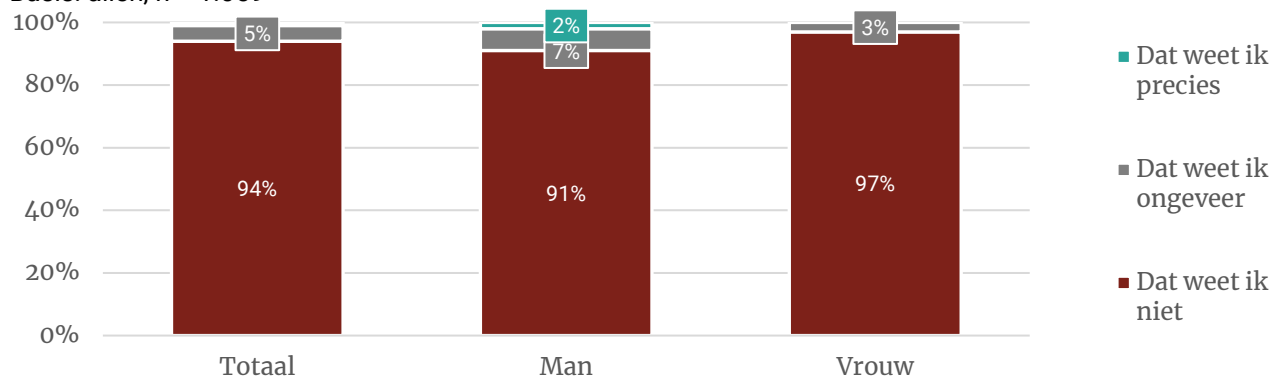
Slechts een enkeling weet precies wat de procedure is van de hogeschool of universiteit wanneer iemand melding maakt van verkrachting: liefst 94 procent weet dit niet.

Dat geldt in gelijke mate voor mannen en vrouwen, voor zowel hbo- als wo-studenten.

Figuur 7 – Bekendheid met meldingsprocedure op eigen onderwijsinstelling

“Weet je wat de procedure van jouw hogeschool of universiteit is als iemand melding maakt van een verkrachting?”

Basis: allen, n = 1.059

3.2 Bekendheid met ervaringen van andere studenten

We vroegen de studenten of ze van andere studenten weten dat die zonder hun instemming seksuele handelingen of seksuele penetratie hebben meegemaakt. Ze konden aangeven dat dit voorafgaand en/of tijdens de studententijd was gebeurd, of dat ze dat niet precies weten.

- **Seksuele handelingen** = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond. Ook pogingen tot seksuele handelingen of seksuele penetratie vallen hieronder.
- **Seksuele penetratie** = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

Helft kent medestudent die ooit zonder instemming seksueel handelingen meemaakte

De helft van de studenten weet van geen enkele medestudent dat diegene zonder instemming seksuele handelingen – of pogingen daartoe – meemaakte. Een kwart (26%) kent ten minste één andere student die tijdens zijn of haar studententijd seksuele handelingen meemaakte zonder daarmee in te stemmen.

Een op de vijf (20%) studenten kent een medestudent bij wie dat vóór de studententijd gebeurde. Iets meer dan de helft van de vrouwelijke studenten (56%; Tabel 7Fout! Verwijzingsbron niet gevonden. in de bijlage) kent een medestudent die dit meemaakte. Minder dan de helft van de mannelijke studenten weet dit van een andere student (44%).

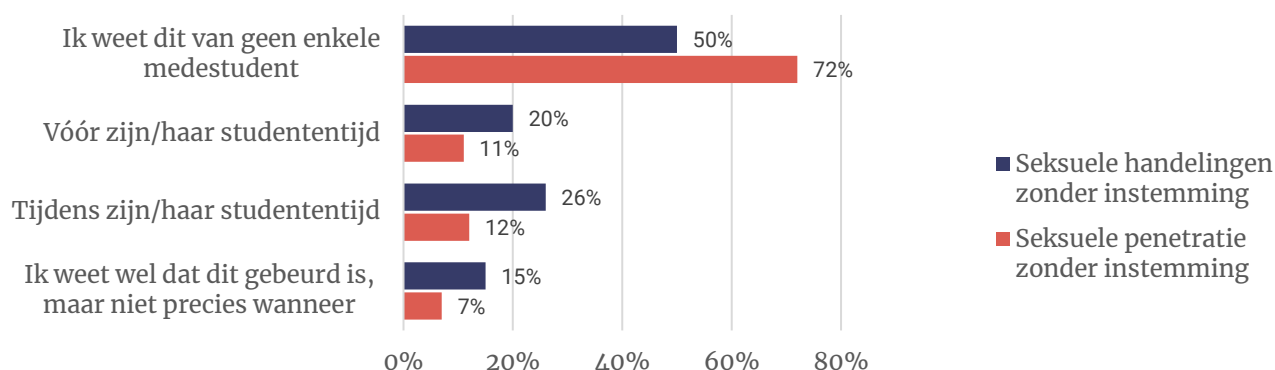
Kwart kent medestudent die ooit penetratie zonder instemming meemaakte

Een kwart van de studenten (28%) kent ten minste één medestudent die ooit zonder instemming seksueel penetratie meemaakte, 72 procent weet dit van geen enkele medestudent. Twaalf procent van de studenten kent een medestudent die dit tijdens de studententijd meemaakte, elf procent kent iemand bij wie dat voor die tijd gebeurde.

Figuur 8 – Bekend met ervaringen van andere studenten

“Ken je andere studenten die (een van) het onderstaande hebben meegemaakt? Zo ja, zou je ook kunnen aangeven of dit vóór of tijdens de studententijd is gebeurd? Meerdere antwoorden mogelijk. Op www.slachtofferhulp.nl/voordehulpers vind je informatie over hoe je iemand kunt steunen die seksueel geweld heeft meegemaakt.”

Basis: allen, n = 1.059

* **Seksuele handelingen** = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond. **Seksuele penetratie** = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

Voor beide soorten ervaringen geldt dat studenten hier vaker van horen naarmate ze ouder zijn.

3.3 In veel gevallen geen contact geweest met onderwijsinstelling

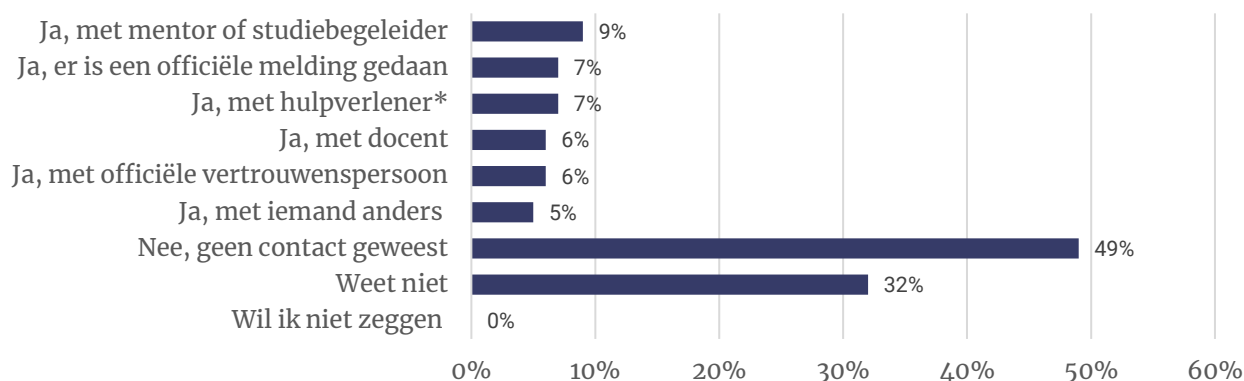
Van degenen die een medestudent kennen die penetratie zonder instemming meemaakte, weet de helft dat er hierover geen contact was met de onderwijsinstelling.

Een derde geeft aan dat niet te weten.

Figuur 9 - Contact met hogeschool of universiteit door anderen

“Je kent dus ten minste één andere student die tijdens de studententijd een seksuele penetratie heeft meegemaakt zonder dat diegene daar mee instemde. Is er toen contact geweest met de hogeschool of universiteit over wat er is gebeurd? Meerdere antwoorden mogelijk.”

Basis: kent andere student die tijdens studententijd penetratie zonder instemming meemaakte, n = 143

* Bijvoorbeeld de studentenpsycholoog

Degenen die weten dat een ander contact had met iemand van de onderwijsinstelling, vroegen we hoe zij vinden dat de onderwijsinstelling daarmee omging.

Sommigen zijn te spreken over de manier waarop ze daarmee omgingen, anderen hebben juist veel kritiek. Omdat het hier maar een kleine groep betreft (n = 27), presenteren we de kwantitatieve uitkomsten niet hier maar wel in de bijlage (Tabel 11).

Op de volgende pagina melden we enkele toelichtingen. Deze zijn als zodanig niet representatief voor de ervaringen op de hoger onderwijsinstellingen, maar geven wel een beeld van wat studenten belangrijk vinden.

Tabel 1 – Toelichting voor goede of slechte omgang door studenten

“Hoe vind je dat de hogeschool of universiteit met die situatie(s) is omgegaan?”

Basis: kent andere student die contact had met onderwijsinstelling over penetratie zonder instemming

Beoordeling	Toelichting
Goed	Direct is de dader daarop aangesproken en het slachtoffer ook
Goed	Vertrouwelijk en hulpvaardig
Neutraal	Het was lastig, omdat het ging over een meisje die niet nee had durven zeggen en een jongen die zei dat hij dacht dat ze het wilde. Hierdoor begonnen mensen aan haar verhaal te twifelen en wisten docenten ook niet goed wat ze moesten doen.
Slecht	Er waren geen gevolgen voor de “dader” en geen hulp achteraf
Slecht	Bij de verkrachting van een medestudent was het duidelijk wie de dader was. Hij heeft nog weken rondgelopen op de universiteit zonder repercussies. Ondertussen durfde het slachtoffer niet meer naar college omdat iedereen het over haar had. Ik vind dat de universiteit meer had moeten doen om haar in bescherming te nemen. Zij handelden echter meer vanuit voorzichtigheid om hem te beschuldigen. Dit leverde haar extra leed op na de daad.
Slecht	Er is niks aan gedaan
Slecht	Alleen gezegd ga hulp zoeken na een gesprek, meer niet
Slecht	Het ging om een verkrachting die plaatsvond tijdens een stage in het buitenland, ik vind dus dat instelling in kwestie verantwoordelijk is voor de hulpverlening en begeleiding daarna. Dat is in mijn mening niet voldoende gebeurd, het werd in de doofpot gestopt en de student werd aan haar lot overgelaten.

3.4 Meeste studenten bekend met freezing

Freezing – of: bevroering – is een psychologische en fysieke reactie, waarbij het slachtoffer zich niet meer kan bewegen en dus geen verzet kan plegen. Dit komt voor bij ongeveer 70 procent van de verkrachtingen⁸.

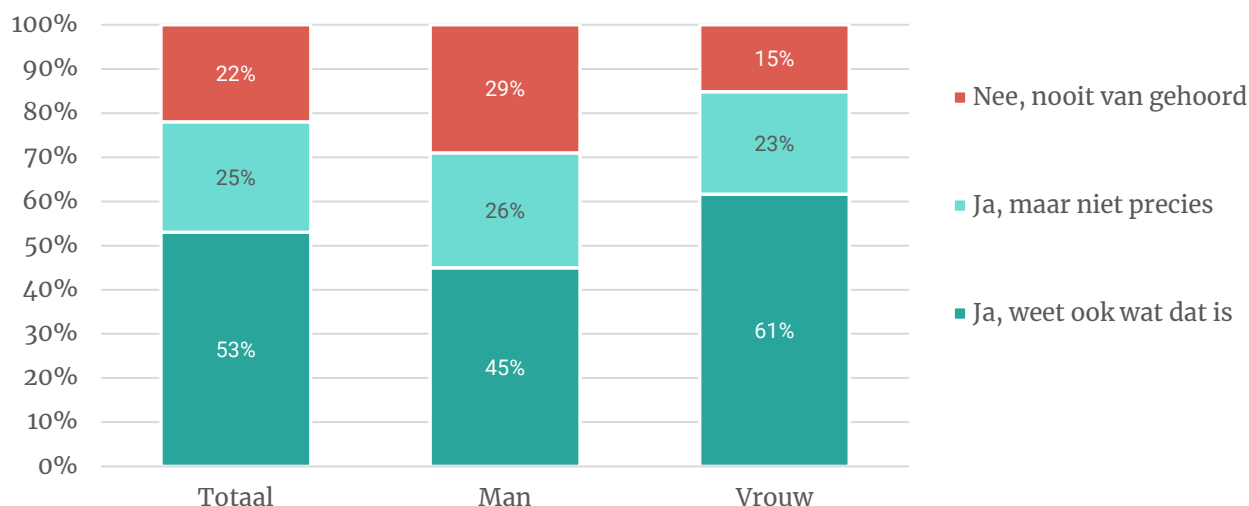
We vroegen de studenten of ze het fenomeen “freezing” of “bevroering” kennen. Ruim drie kwart geeft aan dit te kennen: 53 procent weet precies wat het is en nog eens 25 procent heeft er van gehoord maar weet het niet precies.

Mannen zijn er minder vaak mee bekend dan vrouwen: 29 procent van de mannen heeft er nog nooit van gehoord, bij de vrouwelijke studenten is dit 15 procent.

Figuur 10 – Bekendheid met freezing

“Nu volgen enkele vragen over het fenomeen “freezing” of “bevroering”. Ben je bekend hiermee?”

Basis: n = 1.059

^{8 8} Tonic immobility during sexual assault: a common reaction predicting post-traumatic stress disorder and severe depression A. Möller, H.P. Söndergaard, L. Helström, Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, 96, 932-938, 2017. doi: 10.1111/aogs.13174.

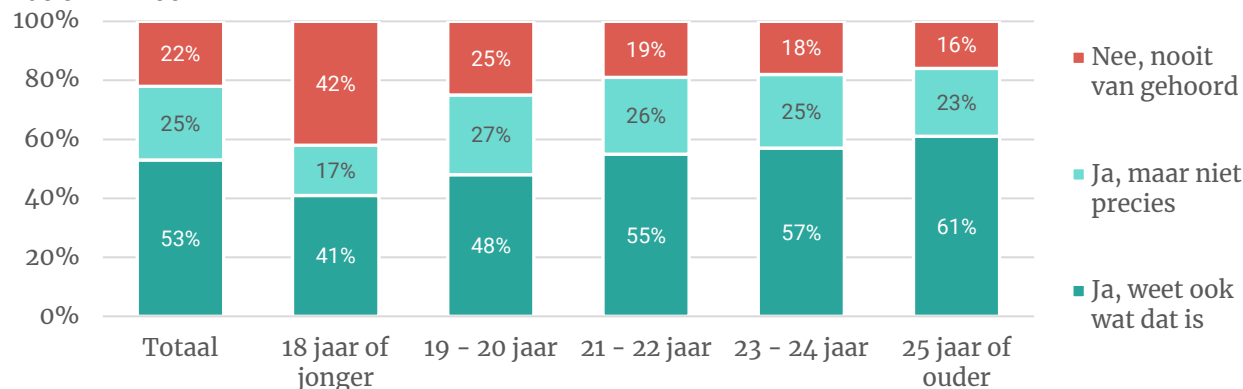
3.5 Penetratie zonder instemming onbekend: freezing vaker onbekend

Jonge studenten kennen *freezing* het vaakst niet: 42 procent van de studenten van 18 jaar of jonger heeft er nog nooit van gehoord. Die onbekendheid neemt wel snel af, want bij studenten van 19 en 20 jaar oud is nog maar 25 procent hiermee onbekend.

Figuur 11 – Bekendheid met freezing naar leeftijd

“Nu volgen enkele vragen over het fenomeen “freezing” of “bevroezing”. Ben je bekend hiermee?”

Basis: n = 1.059

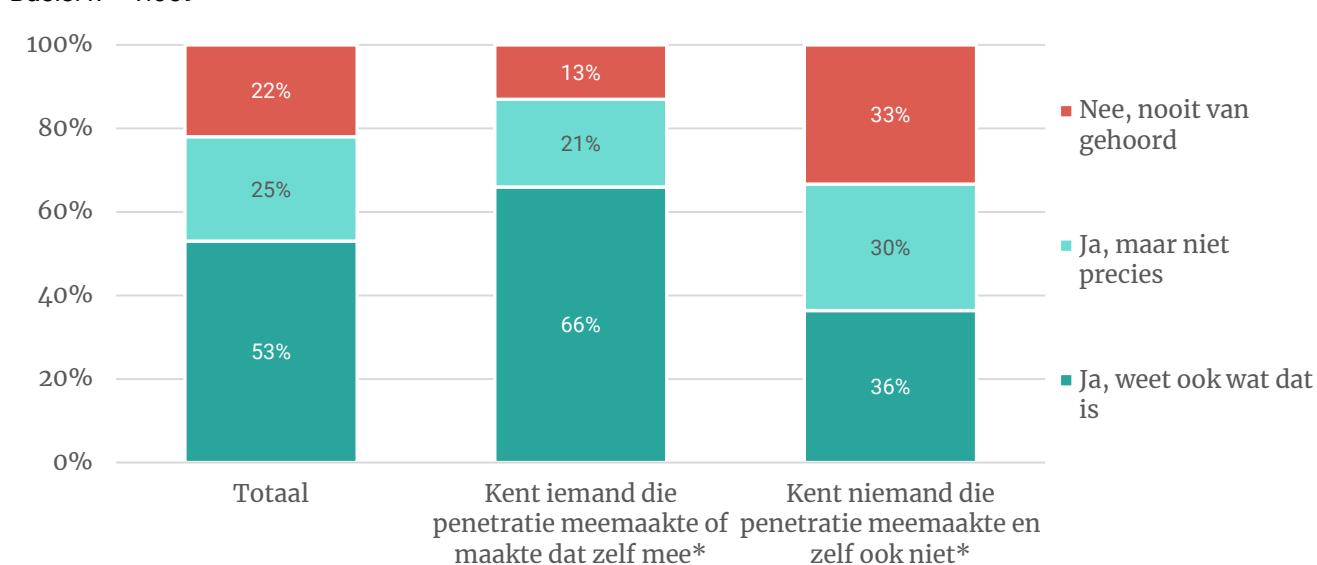

We zien dat studenten die weten hebben van een seksuele penetratie zonder instemming (uit eigen of iemand anders ervaring) ook vaker weten wat *freezing* is (66%) dan studenten die dat niet hebben meegemaakt en niemand kennen die dat meemaakte (36% weet wat *freezing* is). Dit overlapt deels met de leeftijd van de studenten (hoe ouder hoe meer kennis van ervaringen), maar ook in oudere leeftijdsgroepen zien we dit verschil.

Figuur 12 – Bekendheid met freezing naar bekendheid met ongewenste penetratie

“Nu volgen enkele vragen over het fenomeen “freezing” of “bevroezing”. Ben je bekend hiermee?”

Basis: n = 1.059

*Hier hebben we degenen samengevoegd die iemand kennen die een seksuele penetratie hebben meegemaakt zonder daarmee in te stemmen of dat zelf hebben meegemaakt. Zie [hoofdstuk 5](#) voor de manier van uitvragen van de eigen ervaring.

4 Houdingen

4.1 Vertrouwen in afhandeling van meldingen

We vroegen alle deelnemers hoeveel vertrouwen ze hebben in een zorgvuldige behandeling van een melding van verkrachting op hun hogeschool of universiteit.

Twee derde van de studenten zegt enig (49%) of veel (19%) vertrouwen te hebben in een zorgvuldige omgang met zo'n melding bij de onderwijsinstelling.

Dit vertrouwen verschilt naar geslacht: vrouwelijke studenten hebben minder vertrouwen in de onderwijsinstelling (60% enig of veel vertrouwen) dan mannelijke studenten (74% enig of veel vertrouwen).

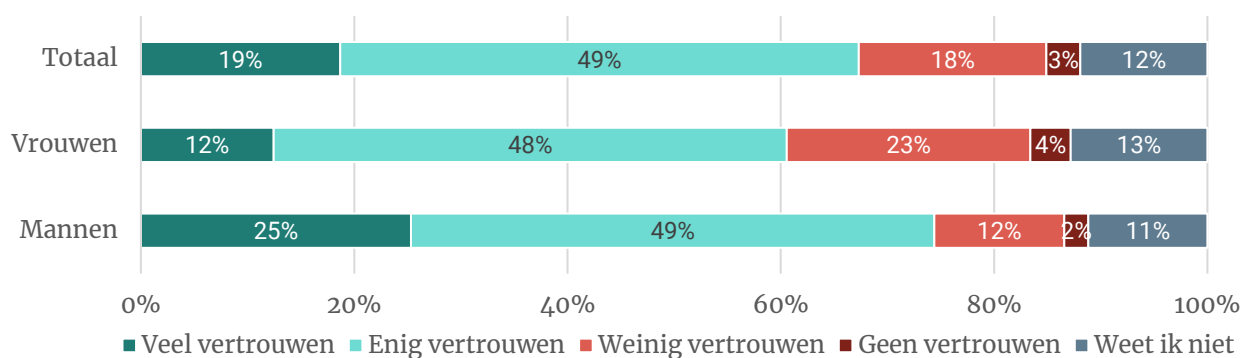
Op het hbo zijn studenten iets sceptischer over een zorgvuldige klachtenomgang door hun instelling (63% vertrouwen) dan op de universiteit (73%).

Onder jongere studenten is het beeld niet anders dan onder oudere studenten.

Figuur 13 – Vertrouwen in onderwijsinstelling naar geslacht

“Hoeveel vertrouwen heb je in een zorgvuldige behandeling van een melding van verkrachting op jouw hogeschool of universiteit?”

Basis: n = 1.059

Toelichtingen

We vroegen de studenten hun antwoord toe te lichten door middel van een open vraag.

Studenten die vertrouwen hebben in de afhandeling, geven als reden vaak dat hun onderwijsinstelling andere zaken ook goed regelt. Zij vertrouwen er daarom op dat de onderwijsinstelling de afhandeling van verkrachtingsmeldingen goed regelen. Velen geven ook aan niet te weten wat de procedure is – zoals we al opmerkten in 3.1.

Ook het persoonlijke contact met docenten of vertrouwenspersoon is een reden om vertrouwen te hebben. Verder zijn positieve ervaringen met het maken van andere meldingen en de aandacht vanuit de onderwijsinstelling voor dit soort onderwerpen redenen voor studenten om vertrouwen te hebben.

“De universiteit is een grote professionele organisatie. Ik verwacht daarom dat er ook professioneel met zulke onderwerpen wordt omgegaan.”

“De universiteit is heel erg gericht op het mentale welzijn van haar studenten. Daarom heb ik alle vertrouwen dat ze wat zouden doen met een melding en ons goed zouden helpen.”

“De relatie die ik heb met de school en de docenten is goed, zodat ik geloof dat wanneer er iets gebeurt ik volledig geholpen zal worden.”

“Alle meldingen op andere gebieden zijn ook vertrouwelijk ten opzichte van anderen behandeld.”

“De universiteit is er veel mee bezig om hier meer aandacht aan te geven, in bijvoorbeeld nieuwsbrieven.”

Penetratie zonder instemming meemaken of daar kennis van hebben dempt vertrouwen

Een veelgenoemde reden om geen vertrouwen te hebben in een zorgvuldige omgang met meldingen is dat studenten nog nooit informatie hebben gekregen over het maken van een melding van een verkrachting. Sommigen vinden de onderwijsinstelling niet de juiste plek om naar toe te gaan. Ook weten ze vaak niet wat de procedure is.

Eerdere ervaringen van zichzelf of van anderen geven de studenten ook weinig vertrouwen. Deze ervaringen gaan over het maken van een melding van grensoverschrijdend gedrag of een verkrachting, maar soms ook over andere onderwerpen. Sommige studenten geven aan dat wat ze in de media lezen over het onderwerp van invloed is op hoeveel vertrouwen zij hebben.

“Ik heb eigenlijk nog nooit informatie gehad/gezien over hulp na verkrachting, dus ik denk ook niet dat ze er erg mee bezig zijn op mijn universiteit.”

“Ik heb geen idee bij wie ik mijn verhaal kwijt zou kunnen, dus ik denk dat ik er uiteindelijk voor zou kiezen om het niet te melden op mijn hogeschool. Gewoon omdat ik niet weet waar en niet tegen iedereen het verhaal zou willen vertellen”

“Ik weet niet wat het beleid is rondom zo’n melding. Daarnaast weet ik niet waar ik een melding zou kunnen doen.”

“Ik heb moeite met de meeste administratieve handelingen met mijn school. Voor mijn gevoel word ik vaak niet serieus genomen. Ik denk eigenlijk ook niet dat dat zal gebeuren met deze melding.”

“Ik denk niet dat de school de juiste instantie is om hiermee te helpen”

“Berichtgeving in de media, ervaringen van medestudenten”

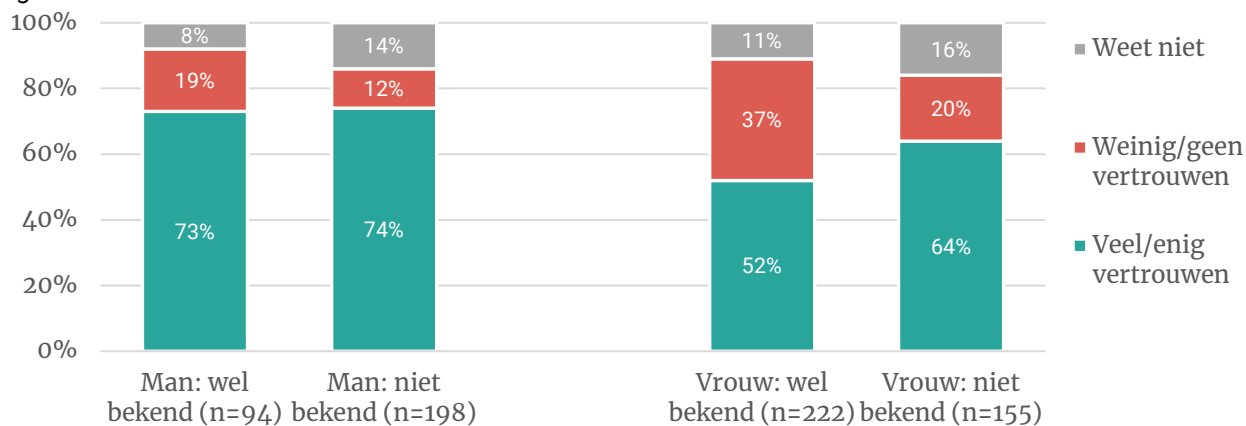
4.2 Vertrouwen beïnvloed door wat je zelf hoort en meemaakt

Vrouwelijke studenten die zelf een penetratie zonder instemming meemaakten of een andere student kennen die dat meemaakte, vertrouwen hun onderwijsinstelling minder vaak (52% veel/enig vertrouwen) dan vrouwelijke studenten die dat zelf niet meemaakten en niemand kennen die dat heeft meegemaakt (64%).

Bij mannelijke studenten is dit verschil kleiner en niet significant.

Figuur 14 – Vertrouwen in onderwijsinstelling naar het zelf meegemaakt hebben of iemand kennen*

“Hoeveel vertrouwen heb je in een zorgvuldige behandeling van een melding van verkrachting op jouw hogeschool of universiteit?”

Noot: Degenen die zelf ooit een seksuele penetratie zonder instemming heeft meegemaakt of iemand kennen die dat heeft meegemaakt, hebben we hier samengevoegd tot ‘bekend’; de groep ‘niet bekend’ heeft dit meegemaakt noch weet van een andere student dat diegene dit heeft meegemaakt.

4.3 Wat is verkrachting?

We legden de studenten een achttal stellingen voor. Met deze stellingen willen we achterhalen wat studenten onder verkrachting verstaan.

Dit onder meer met het oog op het in maart van dit jaar concept wetsvoorstel van minister Grapperhaus. In dit wetsvoorstel worden alle vormen van onvrijwillige seksuele penetratie – ook zonder dwang – als verkrachting beschouwd.

We baseerden sommige van deze stellingen – en de stellingen in par. 4.4 – op de stellingen uit de *Illinois Rape Myth Acceptance Scale*⁹.

Voorafgaand aan de stellingen lieten we de volgende introductie lezen:

Nu volgen vragen die ingaan op wat jij vindt van seksuele penetratie waarbij geen sprake is van wederzijdse instemming. Het gaat hier om jouw eigen mening en er is geen goed of fout antwoord. Wat je invult in deze vragenlijst heeft geen gevolgen voor verdere deelname. Je antwoorden zijn strikt vertrouwelijk.

Seksuele penetratie = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

Acht op tien: seksuele penetratie zonder wederzijdse instemming is altijd verkrachting

Een zeer ruime meerderheid (80%) vindt dat seksuele penetratie zonder wederzijdse instemming onder elke omstandigheid verkrachting is – het uitgangspunt van het nieuwe wetsvoorstel van minister Grapperhaus.

In haar nieuwsbericht meldt de rijksoverheid dat “degene die seksueel contact initieert, alert [moet] zijn of de ander hetzelfde wil. Als dit niet duidelijk is, moet hij [of zij] die duidelijkheid zoeken”¹⁰.

Negen op de tien (91%) studenten zijn het eens met de stelling *als niet duidelijk is of iemand seksuele penetratie wil, moet de ander dat altijd eerst checken*.

Ruim de helft van de studenten (54%) vindt ook dat iemand duidelijk ‘nee’ moet zeggen als diegene geen seksuele penetratie wil.

Volgens de meeste studenten moet bij twijfelgevallen iemand altijd checken of de ander dat wel wil: hiermee ligt de verantwoordelijkheid bij degene die niet twijfelt. Diegene moet zelf initiatief nemen om duidelijkheid te krijgen over de wederzijdse instemming.

De helft vindt dat degene die niet wilt dat zelf duidelijk moet aangeven. Dat geeft degene die twijfelt weer de verantwoordelijkheid: je moet zelf ‘nee’ zeggen als je niet wilt.

We zien verderop in het rapport dat de gedeelde verantwoordelijkheid en de onduidelijkheid die hierdoor ontstaat voor veel studenten reden is om een seksueel penetratie zonder hun instemming niet als verkrachting te beschouwen – zie [par. 5.2](#).

---

⁹ Zie: McMahan, Sarah & Farmer, Gregory. (2011). An Updated Measure for Assessing Subtle Rape Myths. *Social Work Research*. 35. 71–81. 10.1093/swr/35.2.71.

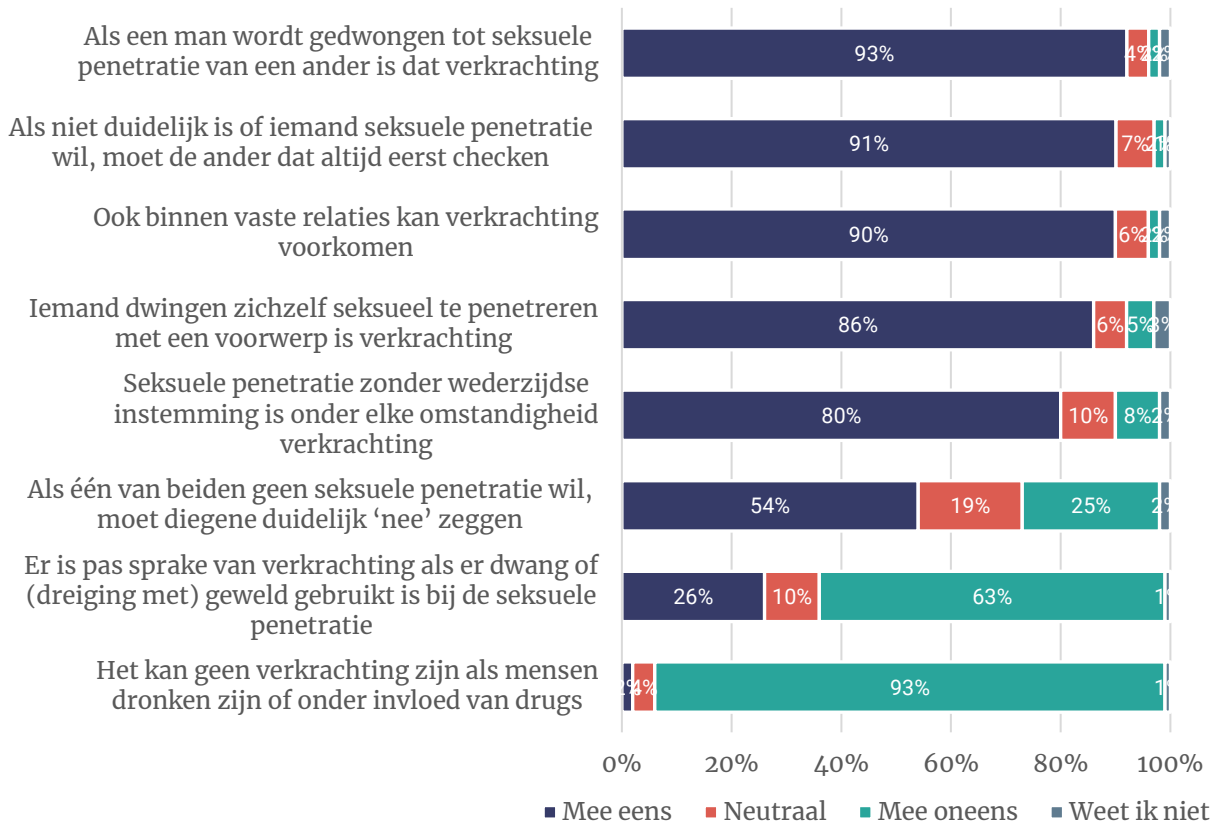
¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/08/nieuwe-wet-biedt-betere-bescherming-tegen-seksueel-geweld>

Figuur 15 – Houding ten aanzien van wat verkrachting is

Basis: n = 1.059

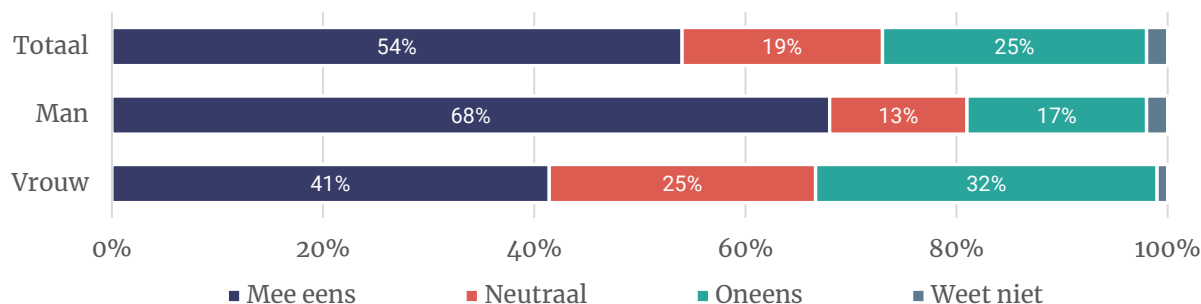

4.4 Mannelijke studenten: er moet duidelijk 'nee' gezegd worden

Mannelijke studenten vinden in ruime meerderheid dat iemand 'nee' moet zeggen als diegene geen seksuele penetratie wil (68%). Hun vrouwelijke medestudenten vinden dat minder vaak – al zijn ze het wel vaker eens (41%) dan oneens (32%) met deze stelling.

Figuur 16 – Als één van beiden geen seksuele penetratie wil, moet diegene duidelijk 'nee' zeggen

Basis: n = 1.059

In Tabel 2 in de bijlage staan de uitkomsten voor alle stellingen weergegeven voor mannen en vrouwen afzonderlijk.

Bekend zijn met freezing is van belang

In haar nieuwsbericht meldt de rijksoverheid dat “degene die seksueel contact initieert, alert [moet] zijn of de ander hetzelfde wil. Als dit niet duidelijk is, moet hij [of zij] die duidelijkheid zoeken”¹¹.

Wanneer iemand bevriest kan het zijn dat diegene niet in staat is om (duidelijk) 'nee' te zeggen. We zien dan ook dat degenen die niet bekend zijn met *freezing* vaker vinden dat diegene die niet wil duidelijk 'nee' moet zeggen (70%) dan degenen die weten wat *freezing* is (46%).

Dat verschil vinden we zowel voor mannelijke als vrouwelijke studenten: het verschil is wel groter voor vrouwen dan voor mannen.

Tabel 2 – Stelling over duidelijk 'nee' zeggen naar bekendheid met freezing en geslacht

“Als één van beiden geen seksuele penetratie wil, moet diegene duidelijk 'nee' zeggen”

	Totaal			Mannen			Vrouwen		
	Bekend met freezing?			Bekend met freezing?			Bekend met freezing?		
	Ja, ken ik	Ja, van gehoord	Nee	Ja, ken ik	Ja, van gehoord	Nee	Ja, ken ik	Ja, van gehoord	Nee
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Mee eens	46	58	70	63	64	77	34	53	56
Neutraal	23	14	15	15	14	10	29	15	25
Mee oneens	29	25	13	19	19	11	36	32	18
Weet niet	2	2	2	2	4	2	1	1	1
N =	589	253	217	182	107	118	402	142	97

Leeswijzer: Van de studenten die bekend zijn met freezing is 46 procent het eens met de stelling “Als één van beiden geen seksuele penetratie wil, moet diegene duidelijk 'nee' zeggen”.

¹¹ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/03/08/nieuwe-wet-biedt-betere-bescherming-tegen-seksueel-geweld>

4.5 Een op drie: sexy gekleed gaan vergroot risico op verkrachting

Om de houdingen van studenten over verkrachting te meten legden we ook stellingen voor die ingaan op enkele verkrachtingsmythes. Deze stellingen zijn gebaseerd op die uit de *Illinois Rape Myth Acceptance Scale* en gaan specifiek over hoe men aankijkt tegen het fenomeen verkrachting.

Drie op de tien studenten denken dat als iemand sexy gekleed gaat, diegene meer risico loopt op verkrachting. Dit betekent niet dat deze studenten het slachtoffer dan verantwoordelijk houden voor die verkrachting. Ze zijn het eens met de stelling omdat ze denken dat sexy geklede mensen nu eenmaal vaker verkracht worden.¹²

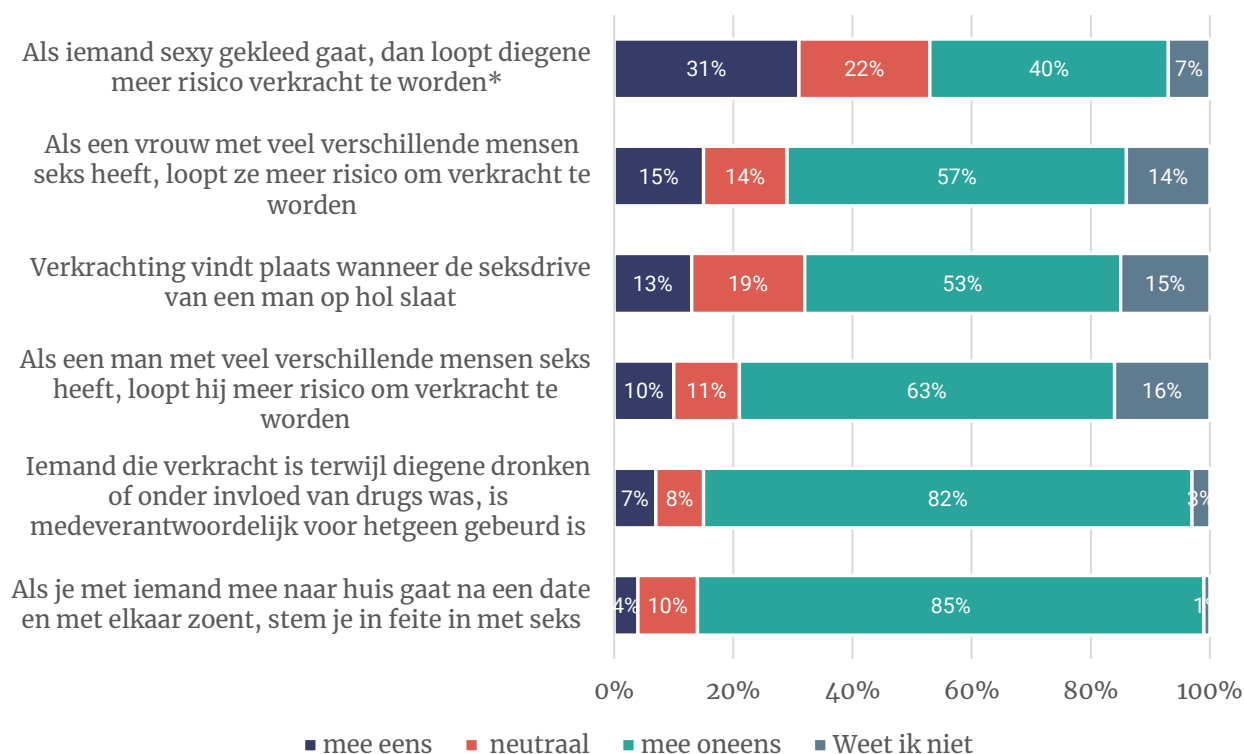
Dat laatste geldt ook voor de stellingen over meer risico lopen wanneer iemand met veel verschillende mensen seks heeft: 10 procent is het hiermee eens voor mannen en 15 procent bij vrouwen (verschil niet significant).

Slechts een klein deel (7%) houdt iemand die onder invloed van drugs verkracht is medeverantwoordelijk hiervoor.

Figuur 17 – Stellingen over risico en verantwoordelijkheid bij verkrachting

“Wil je aangeven in welke mate je het met elke stelling eens of oneens bent? Onder verkrachting verstaan we het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp, zonder dat daar door alle betrokkenen mee is ingestemd.”

Basis: n = 1.059

*Veel van degenen die denken dat sexy kleding van invloed is op het risico op verkrachting, keuren dat af en willen aangeven dat het daarmee nog niet de schuld van het slachtoffer is

¹² Uit een open vraag waarin deelnemers gevraagd werd naar hun mening over de vragenlijst blijkt dat veel van hen het slachtoffer niet de schuld willen geven. Veel van hen vinden dat het nooit de schuld van het slachtoffer is, maar denken wel dat het nu eenmaal zo is dat iemand sexy gekleed is of met meer mensen seks heeft een hoger risico loopt om verkracht te worden

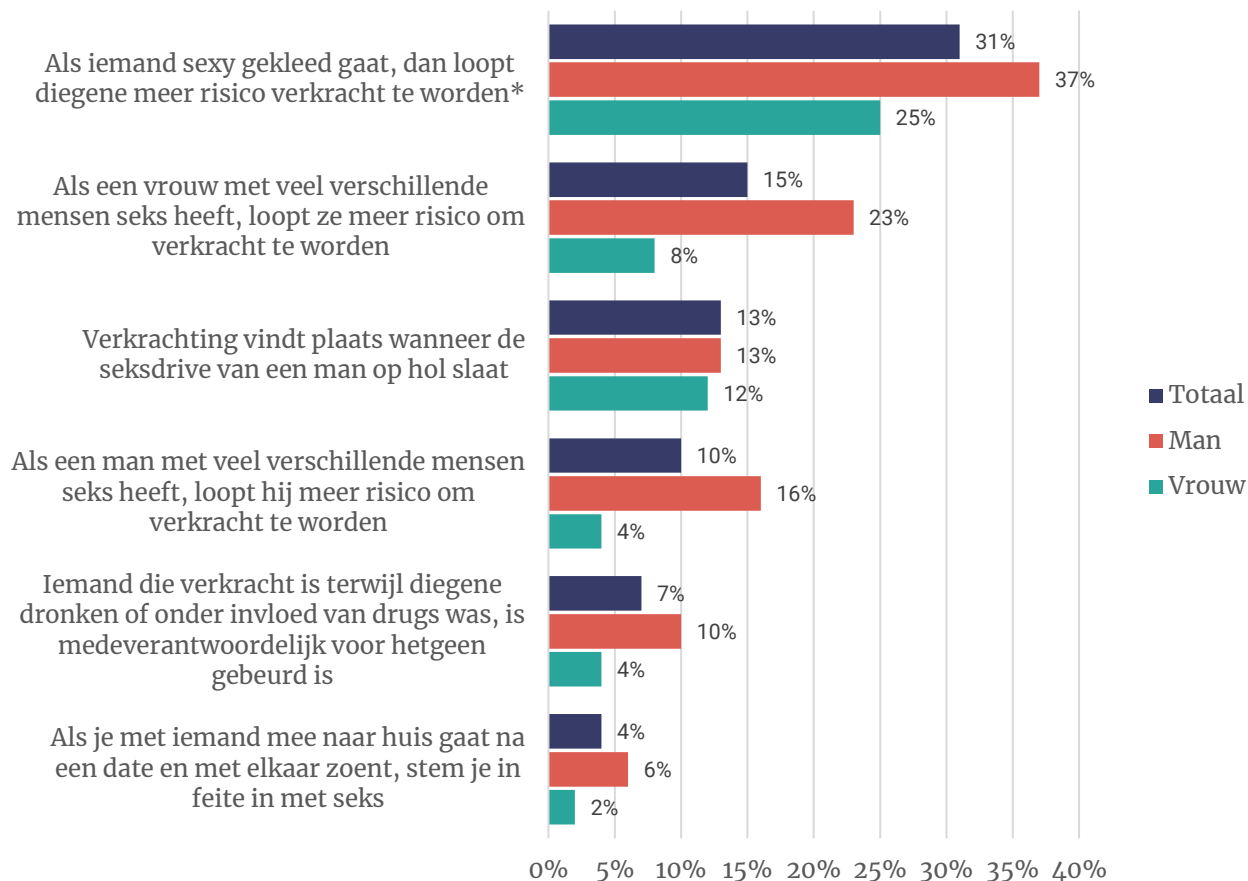
Mannen zien grotere risico's op verkrachting dan vrouwen

Mannen zijn het vaker dan vrouwen eens dat er een groter risico is om verkracht te worden als je:

- sexy gekleed gaat (mannen, 37%; vrouwen 25%);
- als vrouw met veel verschillende mensen seks hebt (23% om 8%);
- als man met veel verschillende mensen seks hebt (16% om 4%).

Figuur 18 - Stellingen over de verantwoordelijkheid bij verkrachting naar geslacht

Basis: n = 1.059

*Veel van degenen die denken dat sexy kleding van invloed is op het risico op verkrachting, keuren dat af en willen aangeven dat het daarmee nog niet de schuld van het slachtoffer is

5 Ervaringen

5.1 Een op tien ooit gepenetreerd zonder daarmee in te stemmen

Ongeveer een op de tien van alle studenten maakte ooit seksuele penetratie zonder eigen instemming mee. Seksuele penetratie is gedefinieerd als het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

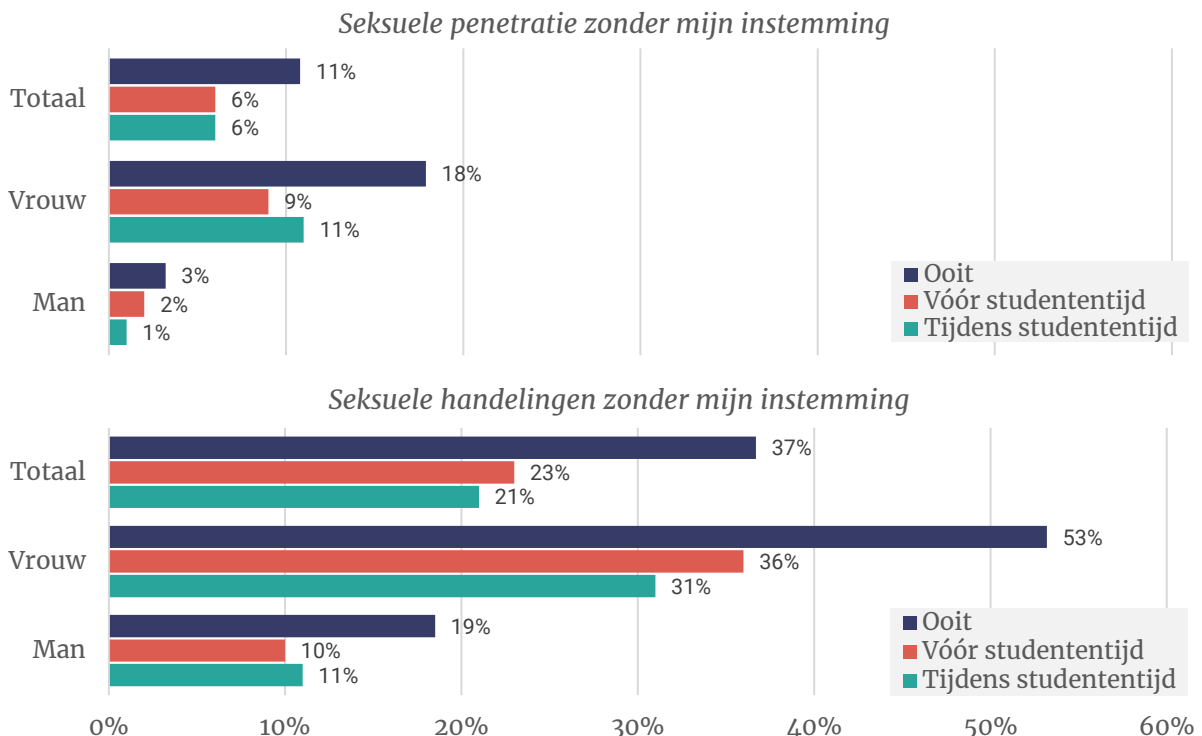
Seksuele penetratie zonder eigen instemming komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen: 18 procent van de vrouwelijke studenten en 3 procent van de mannelijke studenten maakten dit ooit mee. Tijdens de studententijd maakt 11 procent van de vrouwen seksuele penetratie zonder eigen instemming mee, tegenover 1 procent van de mannelijke studenten. Deze laatste groep is te klein om daar steekhoudende uitspraken over te kunnen.

Meer dan een op drie studenten (37%) heeft in zijn of haar leven te maken gehad met seksuele handelingen zonder daarmee te hebben ingestemd, zoals (pogingen tot) aanraken, zoenen of betasten. Bij 21 procent van de studenten gebeurde dit gedurende hun studententijd. Maar liefst de helft van alle vrouwelijke studenten maakte dit ooit mee en bij 31 procent gebeurde dit tijdens de studententijd.

Figuur 19 – Seksuele handelingen of seksuele penetratie zonder eigen instemming

“De volgende vragen gaan over of er wel eens seksuele handelingen zijn uitgevoerd of penetratie heeft plaatsgevonden zonder jouw instemming*. Heb je dit wel eens meegemaakt? Zo ja, zou je ook kunnen aangeven wanneer dit gebeurd is?”

Basis: n = 1.059

* **Seksuele penetratie** = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp. **Seksuele handelingen** = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond. Ook pogingen tot seksuele handelingen of seksuele penetratie vallen hier onder.

Sommige studenten maken dit vaker dan één keer mee tijdens hun studententijd

Volgens CBS-cijfers¹³ maken vrouwen vaker mee dat er penetratie plaatsvindt zonder hun eigen instemming dan mannen – dat is ook zo onder studenten.

Van de vrouwelijke studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens hun studententijd (11%), heeft 39 procent dat vaker dan één keer meegemaakt.

Van alle vrouwelijke studenten heeft ongeveer vier procent dit vaker dan één keer meegemaakt ($39\% \times 11\% = 4,3\%$).

Tabel 3– Hoe vaak heb je een penetratie zonder instemming meegemaakt in je studententijd?

“Je hebt aangegeven dat je tijdens je studententijd seksuele penetratie hebt meegemaakt zonder dat je daarmee instemde. Kun je aangeven hoe vaak dit is gebeurd in je studententijd?”

	Totaal	Vrouwen	
Eén keer	61%	58%	
Twee keer	26%	28%	
Drie keer	3%	3%	28 + 3 + 8 = 39%
Vaker dan drie keer	7%	8%	
Wil ik niet zeggen	3%	3%	
N =	73	70	

Noot: er zijn in deze steekproef maar 3 mannelijke studenten die tijdens hun studententijd een penetratie zonder hun instemming meemaakten. Deze groep laten we vanwege het lage aantal hier niet zien.

¹³ Zie Prevalentiemonitor Huiselijk geweld en seksueel geweld van 2020: <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2020/51/prevalentiemonitor-huiselijk-geweld-en-seksueel-geweld-2020->

5.2 Meesten beschouwen dit niet als verkrachting

Studenten die seksuele penetratie zonder eigen instemming meemaken gedurende hun tijd als student, beschouwen dit zelf meestal niet als verkrachting: 60 procent beschouwt die penetratie(s) niet als verkrachting.

Ruim een derde (36%) beschouwt tenminste één van de penetraties als een verkrachting. Van de vrouwelijke studenten is dit respectievelijk 57 en 39 procent.

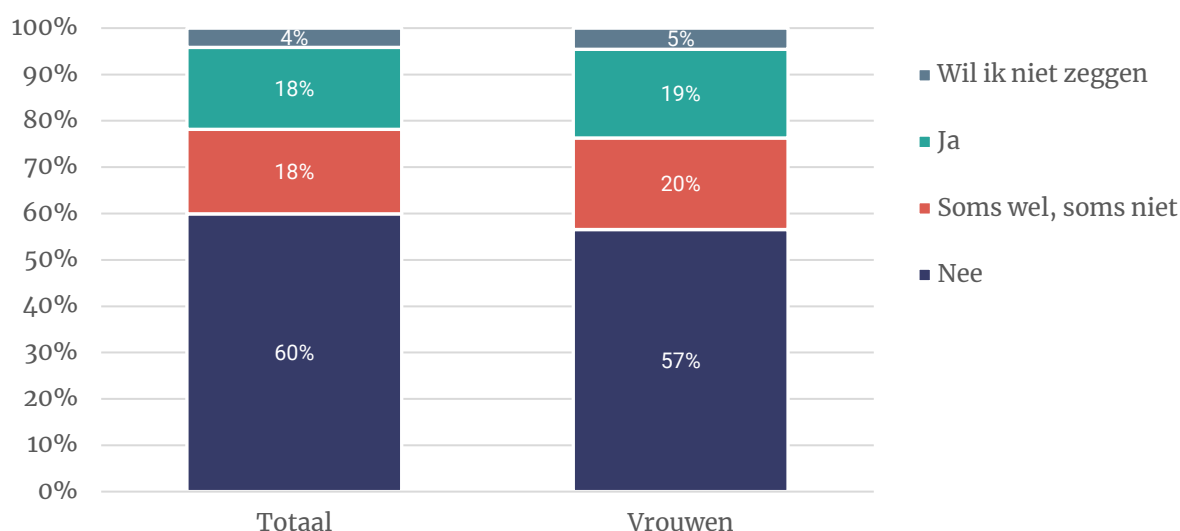
Twee procent van alle studenten beschouwt zichzelf als verkracht ($36\% \times 6\% = 2,2\%$).

Dit geldt voor vier procent van alle vrouwelijke studenten ($39\% \times 11\% = 4,3\%$)

Figuur 20– Beschouwen eigen ervaring als verkrachting

“Beschouwde je dat als verkrachting?”

Basis: studenten die tijdens studententijd seksuele penetratie zonder instemming meemaakten (n = 73)

Noot: er zijn in deze steekproef maar 3 mannelijke studenten die tijdens hun studententijd een penetratie zonder hun instemming meemaakten. Deze groep laten we vanwege het lage aantal hier niet zien.

Slachtoffers: na de seksuele penetratie zonder instemming voelde ik me deels verantwoordelijk

Degenen die de seksuele penetratie zonder hun instemming niet als verkrachting beschouwen, vroegen we dat toe te lichten.

De belangrijkste redenen om het niet als verkrachting te beschouwen zijn dat:

- het niet strookt met het beeld van verkrachting en het niet ernstig genoeg was;
- dat niet willen toegeven aan zichzelf, uit zelfbescherming en om het achter zich te laten;
- het gebeurde binnen een relatie of met iemand van wie ze toen hielden;
- ze zich ook medeverantwoordelijk voelen voor wat er gebeurd is en dat ze vinden niet duidelijk aangegeven te hebben dat ze het niet wilden.

Dat ze zich medeverantwoordelijk voelen komt vaak doordat ze zelf niet duidelijk genoeg nee hebben gezegd of de ander het niet zo bedoelde. Maar dat valt slecht te rijmen met wat studenten vinden over wederzijdse instemming. Studenten zijn het namelijk in overgrote meerderheid eens met de volgende stellingen:

- als niet duidelijk is of iemand seksueel penetratie wil, moet de ander dat altijd eerst checken (91%);
- met seksuele penetratie zonder wederzijdse instemming is onder elke omstandigheid verkrachting (80%; zie [paragraaf 4.3](#)).

Het is onder studenten dus *in beginsel* zo dat deze stellingen ondersteund worden, maar het is veel lastiger om dat toe te passen op situaties waarin je zelf hoofdpersoon bent.

Ook waren sommigen niet duidelijk in wat ze wilden en vinden ze het lastig om de seksuele penetratie zonder instemming als een verkrachting te beschouwen.

Niet erg genoeg:

- *De penetratie was met de hand en niet met een penis*
- *Het ging niet zoals ik me voorstelde dat verkrachting zou gaan en ik had het gevoel dat ik niet genoeg had laten blijken dat ik het niet wou. Ik heb later gedacht dat het toch verkrachting was, maar ik vind het nog steeds moeilijk om het te labelen.*
- *Het voelt niet echt als verkrachting*
- *Het was een jongen die ik via via kende. En eerst wilde ik het niet maar doordat ik gedronken had en hij stopte niet met zeuren heb ik toch soort van toegestemd. Bij verkrachting denk ik meer aan echt dwang en iemand die je misschien niet kent die geweld gebruikt.*
- *Ik wilde alleen met condoom, die had hij niet maar toen begin hij toch met penetreren terwijl ik bleef zeggen dat ik dat niet wilde zonder condoom*
- *Omdat dat eigenlijk door vele niet zo wordt beschouwd*
- *Omdat ik na een paar keer nee zeggen niet meer tegenstribbelde*
- *Weet ik niet precies. Ik vond het misschien niet erg genoeg?*
- *Het was geen traumatische of verschrikkelijke ervaring, de lading achter het woord verkrachting is te groot. Seks in een relatie kan soms meer als een activiteit zijn en ik hoor veel vrouwen die weleens geen zin hebben maar toch seks hebben voor hun partner. Dit praat het niet goed, maar het gebeurt wel.*
- *Ik gaf zelf niet duidelijk aan dat ik het niet wilde. Ik denk dat het van twee kanten kwam. Hij/zij drong(en) aan, ik gaf weinig tegengas, allemaal onder invloed van veel alcohol.*
- *Soms was ik zelf onverschillig, maar een aantal keer wilde ik het echt niet en voelde ik me ook tijdens de handeling heel naar. Dat laatste beschouw ik wel als verkrachting*

Gebeurde met relatie of geliefde

- *Omdat het mijn huidige vriend was en we er goed over hebben gepraat daarna. Het was nóóit zijn intentie om mij te verkrachten. Ik zie het daarom meer als een communicatiefout van ons beiden.*
- *Omdat ik deels had ingestemd door te zoenen en hij bleef slapen waardoor de grens vager wordt. Bovendien was dit nooit zijn bedoeling. Nadat ik met hem had gedeeld dat ik het niet fijn vond, een tijd later, schrok hij daar heel erg van. Verkrachting zie ik meer als iets wat iemand willens en wetens wil doen bij een ander.*
- *De andere persoon is iemand van wie ik veel houd, en hij heeft nauwelijks doorgehad dat er iets mis was.*
- *Op dat moment niet, want het was binnen mijn relatie. Achteraf gezien beschouw ik het wel zo.*

- *Op het moment zelf "besepte" ik het niet zo, omdat het mijn vriendje was en ik dacht dat dat bij een relatie hoorde, omdat een relatie geven en nemen is. Pas jaren later besepte ik dat het zo eigenlijk niet in elkaar steekt.*
- *Ondanks dat ik me niet op mijn gemak voelde dacht ik dat dit hoorde in een "relatie". Het was mijn eerste keer dat ik serieus met iemand ging maar pas later besepte ik dat ik Nee had moeten zeggen en niet gedwongen moest worden tot seks.*

Voel me zelf ook verantwoordelijk voor wat er gebeurde

- *Het voelt als mijn eigen schuld omdat ik dronken was en verkeerde signalen gaf. Maar ik wilde het niet dus dan zou je weer zeggen wel verkrachting. Ik vind dit lastig.*
- *Ik dacht dat ik het misschien uitgelokt had*
- *Ik had drank op en deels dus ook zelf dingen gedaan*
- *Ik was heel erg dronken en dacht dat ik misschien hier zelf aanleiding had gegeven*
- *Omdat ik het denk ik deels goedkeurde en ook terugdeed.*
- *Omdat ik veel had gedronken maar had wel nee gezegd*
- *Omdat ik zelf mee was gegaan en niet perse duidelijk nee gezegd had*
- *Voor mijn gevoel had ik niet duidelijk 'nee' gezegd. Ik denk ook dat de jongen in kwestie dit totaal niet zag als verkeerd gedrag/verkrachting/aanranding.*
- *We waren beide erg dronken, dus in feite is het beide onze schuld. Hij vroeg niet of ik het wilde, maar ik zei zelf ook geen nee.*
- *Nu achteraf zie ik het wel verkrachting. Ik voelde me vooral heel lang verantwoordelijk dat ik mezelf in zo'n situatie plaatste*
- *Gek genoeg, omdat er zo werd aangedrongen dat ik het uiteindelijk maar deed om van de situatie af te zijn of in de hoop dat ik losgelaten zou worden. Doordat ik dus toch instemde voelde het als mijn eigen schuld*
- *Ik vond dat ik niet duidelijk genoeg nee had gezegd, maar na afloop nu erop terugkijken was het wel verkrachting. De 2e keer was het wel duidelijk verkrachting.*

Wil het niet aan mezelf toegeven

- *Het was een kort moment en heb het snel afgesloten voor mezelf en daarna niet meer aan gedacht*
- *Het was makkelijker om het niet toe te geven naar mezelf toe*
- *Ik heb veel zelfverwijt en probeer de situatie te bagatelliseren, ik vind dus dat het misschien wel mijn eigen schuld is geweest*

5.3 Veel psychische en seksuele problematiek

Ruim driekwart van de studenten die ooit penetratie zonder instemming heeft meegemaakt, heeft daarna problemen ervaren.

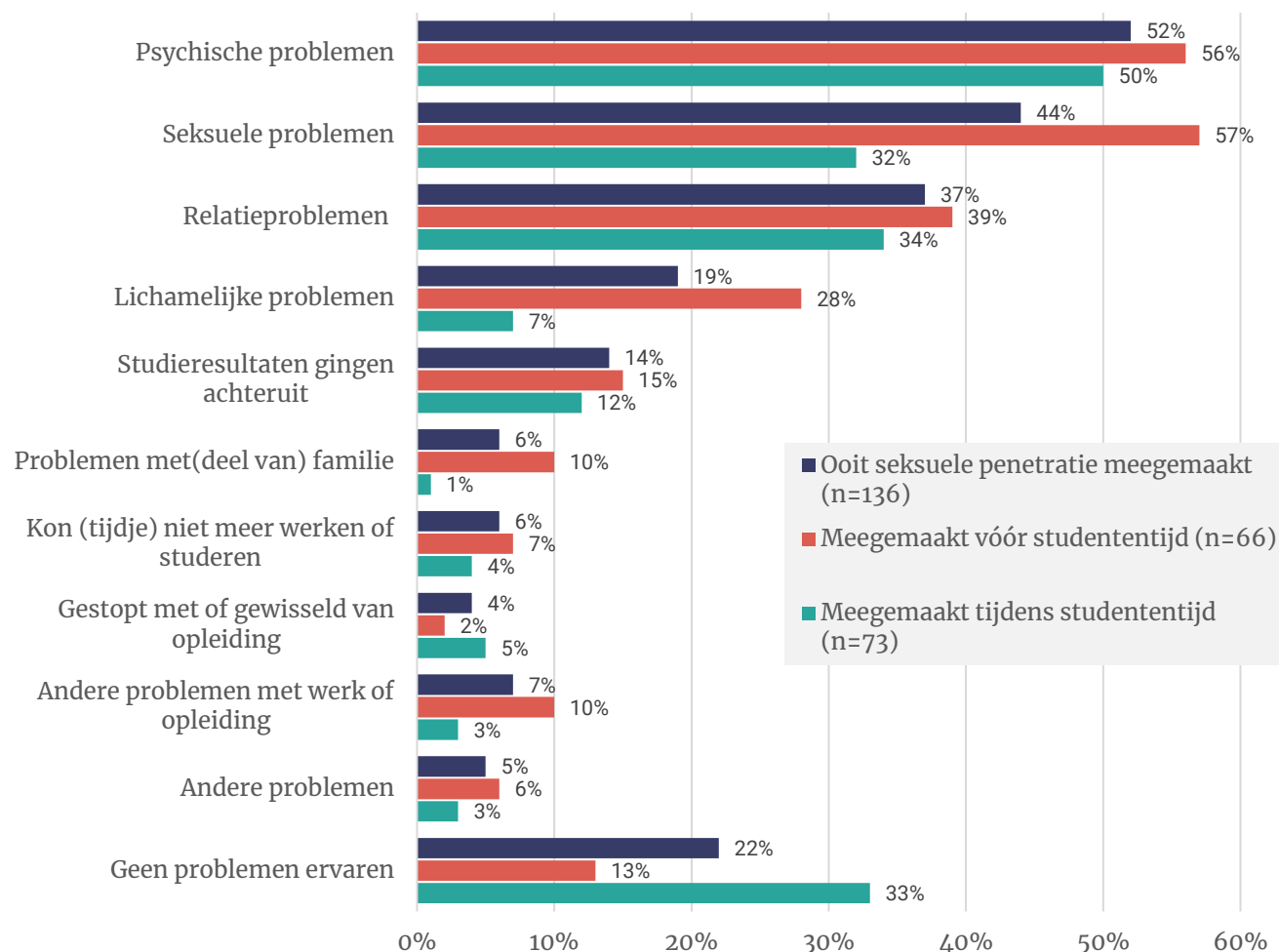
Meest voorkomend zijn psychische problemen: 52% heeft daar last van (gehad). Ook seksuele problemen (44%) en relatie problemen (37%) komen vaak voor.

Tweeëntwintig procent van de studenten die dit ooit meemaakte geeft aan nadien geen problemen te ervaren.

Figuur 21 – Gevolgen van meemaken van seksuele penetratie zonder instemming

“Je gaf aan wel eens een seksuele penetratie te hebben meegemaakt zonder dat je daarmee hebt ingestemd. Heb je nadien problemen ervaren door deze gebeurtenis(sen)? Geef hieronder aan welke op jou van toepassing zijn of waren. Meerdere antwoorden mogelijk.”

Basis: studenten die een penetratie zonder instemming meemaakten tijdens hun studententijd, n = 73

Leeswijzer: van alle studenten die ooit een seksuele penetratie zonder instemming meemaakten, heeft 52 procent nadien psychische problemen ervaren. Van degenen die de penetratie vóór de studententijd meemaakten is dat 56 procent en van degenen die dit tijdens de studententijd meemaakten is dit 50 procent.

5.4 Problemen met studie of werk bij een op zeven gevallen

Studenten die tijdens hun studententijd seksuele penetratie meemaakten zonder daarmee in te stemmen geven vaker aan daar nadien geen problemen van te ervaren (33%) dan studenten die dit voor hun studententijd meemaakten (13%).

Veertien procent van de studenten die seksuele penetratie hebben meegemaakt zonder hun instemming tijdens hun studententijd, hebben daardoor problemen met studie of werk ervaren. Onder problemen met studie of werk vallen: het stoppen of wisselen van opleiding, achteruitgaande resultaten; een tijd niet kunnen studeren of werken; andere problemen met werk of opleiding.

Het aantal mannen dat dit meemaakte is in dit onderzoek te laag om op zinnige wijzen uit te splitsen. Daarom zijn alleen vrouwen hier opgenomen als aparte categorie.

Tabel 4 – Problemen met studie na meemaken penetratie zonder instemming

	Totaal		Vrouwen	
	Vóór studententijd	Tijdens studententijd	Vóór studententijd	Tijdens studententijd
Geen problemen	13%	33%	11%	30%
Wel problemen	87%	67%	89%	70%
<i>Studiegerelateerd</i>	24%	14%	18%	15%
<i>Niet studiegerelateerd</i>	63%	53%	71%	55%
N =	66	73	55	70

Leeswijzer: 70 procent van de vrouwelijke studenten die tijdens de studententijd seksuele penetratie meemaakten zonder daarmee in te stemmen ervaren daar nadien problemen van. Voor 15 procent van deze vrouwen waren deze problemen ook studiegerelateerd (achteruitgaande studieresultaten, niet meer kunnen werken/studeren, gewisseld of gestopt van opleiding of andere problemen met werk en opleiding). Voor 55 procent van hen waren er wel problemen, maar niet direct studiegerelateerd

5.5 Penetratie zonder instemming: vaak zonder expliciete dreiging

In veruit de meeste gevallen van seksuele penetraties zonder instemming die plaatsvinden tijdens de studententijd, gebruikt 'de ander' geen geweld en dreigt daar ook niet mee.

Bij een kwart van de studenten die dit meemaakten werd de ander wel boos of agressief (23%), bij 10 procent gebruikte de ander geweld en bij 3 procent werd daarmee bedreigd.

Het gebeurt vaak dat de ander doorgaat zonder te checken of iemand dat wel wil (72%), dat de ander aandringt (67%) of dat de ander negeert wat er wordt aangegeven – verbaal of non-verbaal (64%).

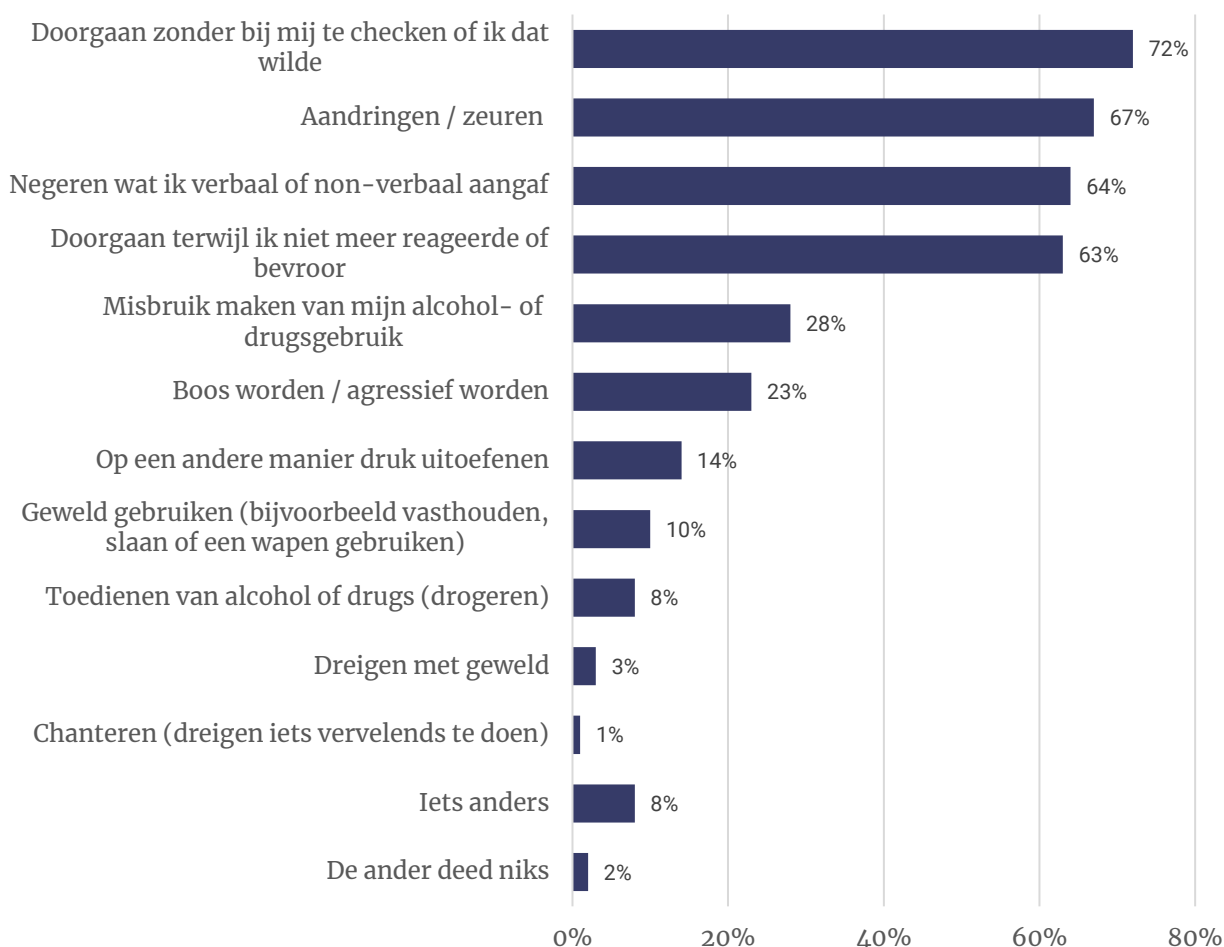
Ook geven studenten die dit meemaakten vaak aan dat een ander doorgaat terwijl ze zelf niet meer reageerden of bevroren (63%).

Bij een kwart van deze studenten (28%) maakte een ander misbruik van hun eigen alcohol- of drugsgebruik. Bij acht procent van de studenten die dit meemaakten is sprake van drogering voorafgaand aan de penetratie.

Figuur 22 – Wat deed de ander voorafgaand aan seksuele penetratie zonder jouw instemming?

“De volgende vragen gaan over de keer of keren dat er zonder jouw instemming seksuele penetratie plaatsvond. Wat deed de ander voordat dit gebeurde? Jouw antwoorden in dit onderzoek zijn volledig vertrouwelijk. Deze worden niet met anderen gedeeld. Als het om verschillende afzonderlijke gebeurtenissen gaat, kies dan alsjeblieft alle opties die van toepassing zijn.”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd, n = 73

5.6 Penetratie zonder instemming: meestal door bekenden

Studenten die tijdens hun studententijd penetratie zonder hun instemming meemaakten gebeurt dit meestal door iemand die ze kennen.

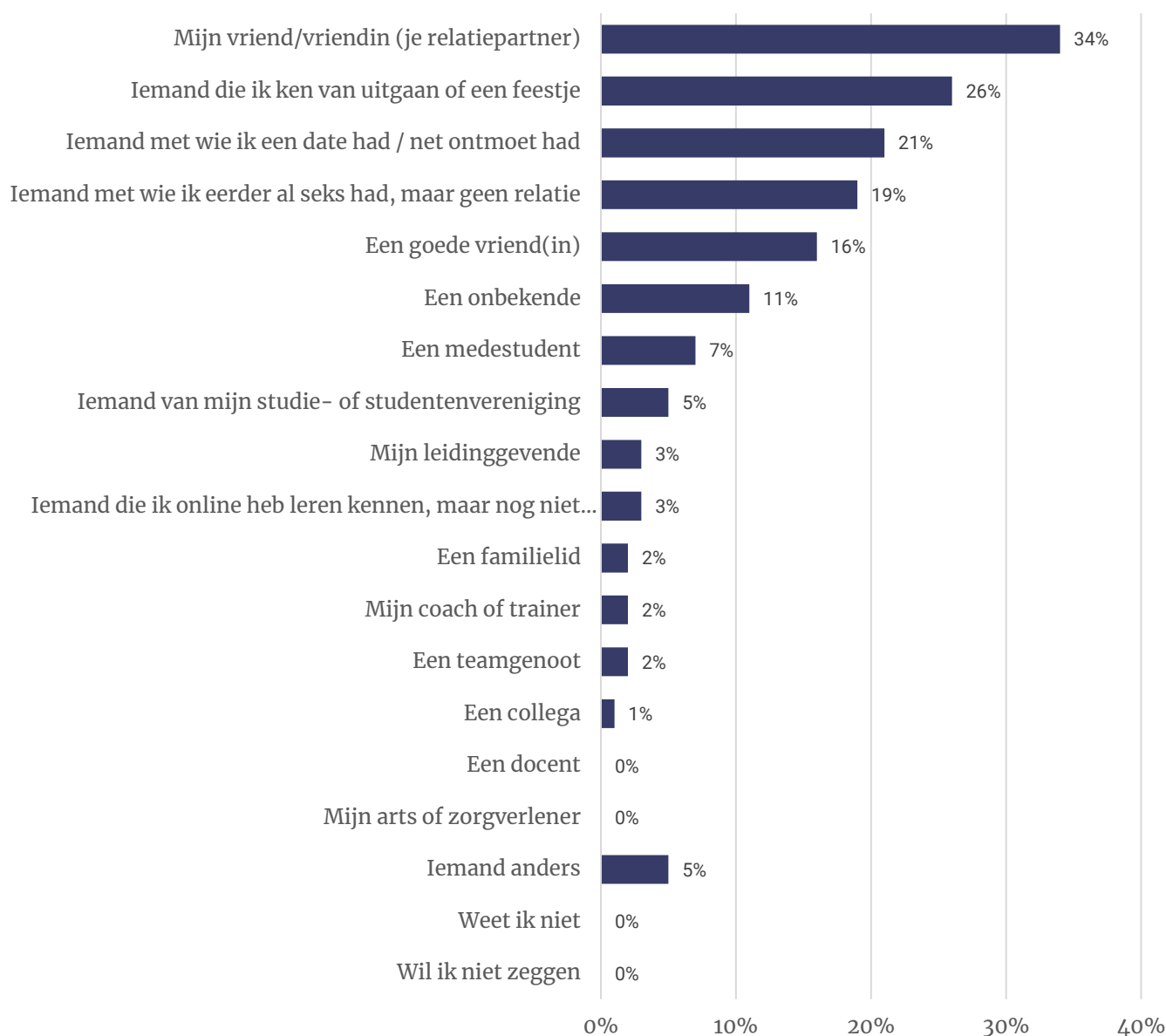
Vaak door iemand die ze al langer kennen, zoals een partner (34%), iemand waarmee ze eerder seks hadden (19%), een goede vriend of vriendin (16%) of door iemand die ze net hebben ontmoet (op een feestje, 26%; op een date, 21%).

Bij elf procent van de studenten die tijdens hun studententijd penetratie zonder instemming meemaakten, gebeurde dit door een onbekende. Drie procent gebeurde dit door iemand die ze online leerden kennen maar nog niet in het echt hadden gezien.

Figuur 23 – Relatie met degene met wie de seksuele penetratie plaatsvond

“Zou je kunnen aangeven wie diegene was of waren? Meerdere antwoorden mogelijk. Als het om verschillende afzonderlijke gebeurtenissen gaat, kies dan alsjeblieft alle opties die van toepassing zijn.”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd, n = 73

5.7 Vier op tien: penetratie zonder instemming met niemand besproken

Vier op de tien studenten die een penetratie zonder hun instemming meemaakten (38%), hebben daar nooit met iemand over gesproken.

Zes op de tien studenten die tijdens hun studententijd een penetratie zonder instemming meemaakten deelden dit wel met iemand anders. De meesten deden dit aan een goede vriend of vriendin (59% uit 61%), maar soms ook aan een relatiepartner (15%) of aan een hulpverlener van buiten de onderwijsinstelling (17%).

Een enkeling vertelde dit ook aan een vertrouwenspersoon op de hogeschool of universiteit (2%) of aan een docent (2%).

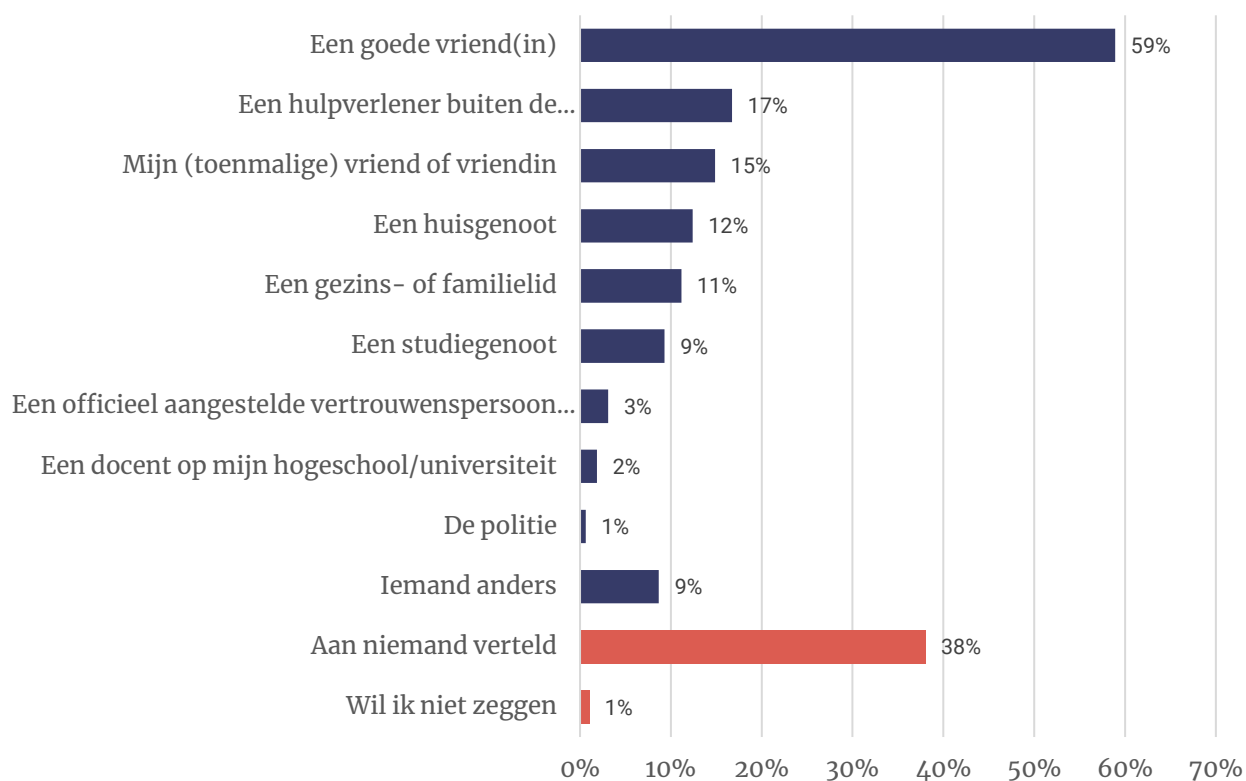
Slechts één procent van de studenten die tijdens de studententijd een seksuele penetratie zonder instemming meemaakte, had hierover contact met de politie.

Figuur 24 – Heb je verteld over deze seksuele penetratie zonder jouw instemming? Aan wie?

“De volgende vragen hebben betrekking op de keer of keren dat er tijdens jouw studententijd seksuele penetratie* plaatsvond zonder dat je daarmee instemde. Heb je iemand ooit verteld over wat je toen is overkomen? Of hierover met iemand contact opgenomen?”

“Wie heb je hierover verteld?”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd, n = 73

Schaamte en zelf de noodzaak niet inzien belangrijkste redenen om niets te vertellen

De helft van degenen die hier niet over vertelden deed dit niet uit schaamte of omdat ze het zelf niet nodig vonden. Een kleiner deel geeft aan het niet te vertellen omdat ze zich geen raad wisten met de situatie, omdat ze bang waren er de schuld van te krijgen of dat het geen zin zou hebben om het te zeggen.

Omdat vrij weinig studenten nooit hebben verteld over de penetratie zonder instemming die ze tijdens de studententijd meemaakten (n = 26) geven we deze uitkomsten in de bijlage (Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.).

5.8 Meesten voelden zich gesteund door anderen

Veruit de meeste studenten die iemand in de directe omgeving vertelden over voelden zich toen gesteund: 50 procent voelde zich volledig gesteund en 41 procent grotendeels.

Slechts negen procent voelde zich maar enigszins gesteund.

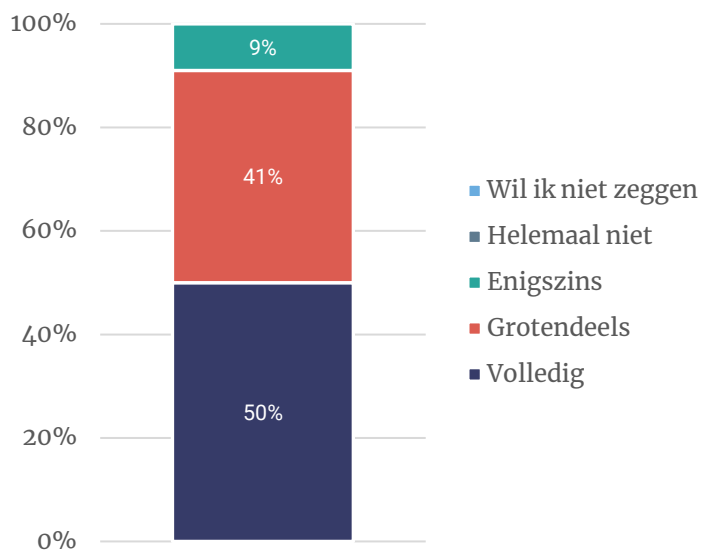
Er was niemand die zich helemaal niet gesteund voelde toen ze vertelden over deze gebeurtenis.

Figuur 25 – Ervaring van steun

“In hoeverre voelde je je gesteund toen je dat vertelde aan iemand in je directe omgeving?”

Hiermee bedoelen we de vrienden, familieleden, huis- of studiegenoten aan wie je dit hebt verteld.”

Basis: degenen die dit gedeeld hebben met iemand uit directe omgeving, n = 45

Slechts enkelen hadden contact met vertrouwenspersoon aan hoger onderwijsinstelling

We vroegen degenen die gesproken hebben met een docent of vertrouwenspersoon op de onderwijsinstelling of zij daar ook steun van hebben ervaren.

Zij zijn niet ontevreden over de manier waarop hun onderwijsinstelling daarmee om is gegaan, maar het gaat om slechts vier personen die contact hadden met de onderwijsinstelling

Dit is een te kleine groep om valide uitspraken te kunnen doen, de uitkomsten staan in de bijlage (zie Tabel 25).

A Bijlage

Uit 3.1

Tabel 5 – Bekendheid met voorzieningen onderwijsinstelling

"In hoeverre weet jij waar iemand op jouw hogeschool of universiteit ...."

Basis: allen, n = 1.059

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	Wo	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
.. meer informatie kan vinden over wat je kunt doen bij een verkrachting?										
Dat weet ik precies	4%	6%	3%	4%	4%	5%	3%	4%	3%	7%
Dat weet ik ongeveer	32%	38%	26%	30%	34%	37%	37%	27%	33%	29%
Dat weet ik niet	64%	56%	71%	65%	62%	58%	60%	70%	64%	64%
.. melding kan maken van een verkrachting?										
Dat weet ik precies	6%	8%	4%	7%	4%	10%	4%	8%	4%	6%
Dat weet ik ongeveer	29%	33%	25%	28%	30%	27%	36%	23%	28%	29%
Dat weet ik niet	65%	59%	71%	65%	66%	63%	61%	68%	68%	65%
... hulp kan krijgen na een verkrachting?										
Dat weet ik precies	6%	7%	5%	7%	5%	7%	6%	7%	5%	5%
Dat weet ik ongeveer	33%	36%	30%	30%	37%	31%	33%	30%	37%	33%
Dat weet ik niet	61%	57%	66%	63%	59%	62%	61%	63%	58%	62%
N =	1.059	407	641	416	643	100	235	284	248	192

Tabel 6 – Bekendheid met voorzieningen onderwijsinstelling

“Weet je wat de procedure van jouw hogeschool of universiteit is als iemand melding maakt van een verkrachting?”

Basis: allen, n = 1.059

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 – 20 jaar	21 – 22 jaar	23 – 24 jaar	25 jaar of ouder
Dat weet ik niet	94%	91%	97%	94%	94%	1%	1%	2%	1%	0%
Dat weet ik ongeveer	5%	7%	3%	5%	5%	4%	4%	4%	7%	6%
Dat weet ik precies	1%	2%	0%	1%	0%	95%	95%	94%	93%	93%
N =	1.059	407	641	416	643	100	235	284	248	192

Uit 3.2

Tabel 7 – Bekend met ervaringen van andere studenten, naar geslacht en opleiding

“Ken je andere studenten die (een van) het onderstaande hebben meegemaakt? Zo ja, zou je ook kunnen aangeven of dit vóór of tijdens de studententijd is gebeurd? Meerdere antwoorden mogelijk. Op www.slachtofferhulp.nl/voordehelpers vind je informatie over hoe je iemand kunt steunen die seksueel geweld heeft meegemaakt.”

Basis: allen, n = 1.059

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO
Seksuele handelingen zonder zijn/haar instemming					
Vóór zijn/haar studententijd	20%	17%	22%	17%	23%
Tijdens zijn/haar studententijd	26%	21%	30%	22%	31%
Ik weet wel dat dit gebeurd is, maar niet precies wanneer	15%	12%	17%	14%	15%
Ik weet dit van geen enkele medestudent	50%	56%	43%	54%	44%
Seksuele penetratie zonder zijn/haar instemming					
Vóór zijn/haar studententijd	11%	11%	12%	11%	11%
Tijdens zijn/haar studententijd	12%	12%	13%	11%	15%
Ik weet wel dat dit gebeurd is, maar niet precies wanneer	7%	4%	10%	7%	8%
Ik weet dit van geen enkele medestudent	72%	77%	69%	11%	11%
N =	1.059	407	641	416	643

* *Seksuele handelingen* = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond.

Seksuele penetratie = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

Tabel 8 – Bekend met ervaringen van andere studenten, naar leeftijd

“Ken je andere studenten die (een van) het onderstaande hebben meegemaakt? Zo ja, zou je ook kunnen aangeven of dit vóór of tijdens de studententijd is gebeurd? Meerdere antwoorden mogelijk. Op www.slachtofferhulp.nl/voordehulpers vind je informatie over hoe je iemand kunt steunen die seksueel geweld heeft meegemaakt.”

Basis: allen, n = 1.059

	Totaal	18 jaar of jonger	19-20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Seksuele handelingen zonder zijn/haar instemming						
Vóór zijn/haar studententijd	20%	14%	19%	19%	19%	23%
Tijdens zijn/haar studententijd	26%	12%	22%	28%	30%	31%
Ik weet wel dat dit gebeurd is, maar niet precies wanneer	15%	17%	12%	11%	17%	19%
Ik weet dit van geen enkele medestudent	50%	64%	53%	51%	45%	40%
Seksuele penetratie zonder zijn/haar instemming						
Vóór zijn/haar studententijd	11%	7%	9%	13%	12%	13%
Tijdens zijn/haar studententijd	12%	5%	11%	12%	13%	18%
Ik weet wel dat dit gebeurd is, maar niet precies wanneer	7%	6%	4%	6%	10%	9%
Ik weet dit van geen enkele medestudent	72%	85%	77%	73%	68%	64%
N =	1.059	100	235	284	248	192

* *Seksuele handelingen* = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond.

Seksuele penetratie = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

Tabel 9 - Contact met hogeschool of universiteit door anderen, naar geslacht en opleiding

"Je kent dus ten minste één andere student die tijdens de studententijd een seksuele penetratie heeft meegemaakt zonder dat diegene daar mee instemde. Is er toen contact geweest met de hogeschool of universiteit over wat er is gebeurd? Meerdere antwoorden mogelijk."

Basis: kent andere student die tijdens studententijd penetratie zonder instemming meemaakte, n = 143

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO
Ja, er is een officiële melding gedaan	7%	12%	2%	8%	5%
Ja, er is contact geweest met een docent	6%	9%	4%	13%	0%
Ja, er is contact geweest met een mentor/studiebegeleider	9%	14%	5%	13%	5%
Ja, er is contact geweest met de officiële vertrouwenspersoon	6%	7%	5%	7%	4%
Ja, er is contact geweest met een andere hulpverlener(i)	7%	7%	7%	7%	6%
Ja, met iemand anders	5%	8%	3%	2%	8%
Nee, er is toen geen contact geweest	49%	31%	65%	53%	45%
Dat weet ik niet	32%	45%	20%	25%	40%
Wil ik niet zeggen	0%	0%	0%	0%	0%
N =	143	51	90	44	99

* i = Bijvoorbeeld de studentenpsycholoog

Tabel 10 - Contact met hogeschool of universiteit door anderen, naar leeftijd

"Je kent dus ten minste één andere student die tijdens de studententijd een seksuele penetratie heeft meegemaakt zonder dat diegene daar mee instemde. Is er toen contact geweest met de hogeschool of universiteit over wat er is gebeurd? Meerdere antwoorden mogelijk."

Basis: kent andere student die tijdens studententijd penetratie zonder instemming meemaakte, n = 143

	Totaal	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Ja, er is een officiële melding gedaan	7%	0%	7%	6%	0%	11%
Ja, er is contact geweest met een docent	6%	0%	0%	8%	6%	11%
Ja, er is contact geweest met een mentor/studiebegeleider	9%	0%	10%	4%	9%	13%
Ja, er is contact geweest met de officiële vertrouwenspersoon	6%	0%	10%	0%	2%	11%
Ja, er is contact geweest met een andere hulpverlener(i)	7%	0%	5%	10%	0%	11%
Ja, met iemand anders	5%	10%	10%	4%	3%	1%
Nee, er is toen geen contact geweest	49%	53%	54%	38%	41%	60%
Dat weet ik niet	32%	37%	18%	48%	49%	17%
Wil ik niet zeggen	0%	0%	0%	0%	0%	0%
N =	143	6	27	39	34	37

Tabel 11 – Omgang van onderwijsinstelling met melding

“Hoe vind je dat de hogeschool of universiteit met die situatie(s) is omgegaan?”

Basis: kent andere student die tijdens studententijd penetratie zonder instemming meemaakte en daarover contact had met iemand van de onderwijsinstelling

	Totaal
Zeer goed	8%
Enigszins goed	11%
Neutraal	23%
Enigszins slecht	5%
Zeer slecht	15%
Dat weet ik niet	37%
N =	27

Uit 3.4**Tabel 12 – Bekendheid met freezing**

“Nu volgen enkele vragen over het fenomeen “freezing” of “bevriezing”. Ben je bekend hiermee?”

Basis: n = 1.059

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	Wo	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Ja, weet ook wat dat is	53%	45%	61%	52%	55%	41%	48%	55%	57%	61%
Ja, maar niet precies	25%	26%	23%	27%	22%	17%	27%	26%	25%	23%
Nee, nooit van gehoord	22%	29%	15%	22%	22%	42%	25%	19%	18%	16%
N =	1.059	407	641	416	643	100	235	284	248	192

Uit 4.1**Tabel 13 – Vertrouwen in onderwijsinstelling**

“Hoeveel vertrouwen heb je in een zorgvuldige behandeling van een melding van verkrachting op jouw hogeschool of universiteit?”

Basis: n = 1.059

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	Wo	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Veel vertrouwen	19%	25%	12%	18%	19%	16%	18%	17%	20%	22%
Enig vertrouwen	49%	49%	48%	45%	54%	54%	52%	44%	51%	45%
Weinig vertrouwen	18%	12%	23%	20%	15%	16%	16%	21%	18%	15%
Geen vertrouwen	3%	2%	4%	4%	2%	3%	3%	5%	1%	3%
Weet ik niet	12%	11%	13%	13%	10%	11%	11%	13%	9%	15%
N =	1.059	407	641	416	643	100	235	284	248	192

Uit 4.3

Tabel 14 – Houding ten aanzien van wat verkrachting is

“Wil je aangeven in welke mate je het met elke stelling eens of oneens bent? Onder verkrachting verstaan we het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp, zonder dat daar door alle betrokkenen mee is ingestemd.”

Basis: n = 1.059

	Man				Vrouw			
	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Weet ik niet	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Weet ik niet
Als een man wordt gedwongen tot seksuele penetratie van een ander is dat verkrachting	91%	5%	2%	1%	94%	3%	1%	2%
Als niet duidelijk is of iemand seksuele penetratie wil, moet de ander dat altijd eerst checken	86%	10%	3%	1%	95%	4%	1%	0%
Ook binnen vaste relaties kan verkrachting voorkomen	86%	8%	4%	2%	93%	5%	1%	1%
Iemand dwingen zichzelf seksueel te penetreren met een voorwerp is verkrachting	80%	9%	8%	2%	91%	4%	2%	3%
Seksuele penetratie zonder wederzijdse instemming is onder elke omstandigheid verkrachting	74%	12%	12%	2%	86%	9%	4%	1%
Als één van beiden geen seksuele penetratie wil, moet diegene duidelijk ‘nee’ zeggen	68%	13%	17%	2%	41%	25%	32%	1%
Er is pas sprake van verkrachting als er dwang of (dreiging met) geweld gebruikt is bij de seksuele penetratie	32%	13%	53%	2%	19%	7%	73%	1%
Het kan geen verkrachting zijn als mensen dronken zijn of onder invloed van drugs	3%	7%	89%	1%	2%	2%	96%	0%
N =	407				641			

Uit 4.4

Tabel 15 – Houding ten aanzien van verkrachtingsmythen

“In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?”

Basis: n = 1.059

	Man				Vrouw			
	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Weet niet	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Weet niet
Als iemand sexy gekleed gaat, dan loopt diegene meer risico verkracht te worden	37%	24%	30%	8%	25%	20%	49%	5%
Als een vrouw met veel verschillende mensen seks heeft, loopt ze meer risico om verkracht te worden	23%	15%	47%	15%	8%	13%	67%	13%
Verkrachting vindt plaats wanneer de seksdrive van een man op hol slaat	13%	18%	57%	13%	12%	20%	49%	18%
Als een man met veel verschillende mensen seks heeft, loopt hij meer risico om verkracht te worden	16%	12%	55%	16%	4%	10%	69%	17%
Iemand die verkracht is terwijl diegene dronken of onder invloed van drugs was, is medeverantwoordelijk voor hetgeen gebeurd is	10%	13%	72%	5%	4%	4%	91%	1%
Als je met iemand mee naar huis gaat na een date en met elkaar zont, stem je in feite in met seks	6%	16%	77%	1%	0%	2%	4%	93%
N =	407				641			

Uit 5.1

Figuur 26 – Seksuele handelingen of seksuele penetratie zonder eigen instemming

“De volgende vragen gaan over of er wel eens seksuele handelingen zijn uitgevoerd of penetratie heeft plaatsgevonden zonder jouw instemming*. Heb je dit wel eens meegemaakt? Zo ja, zou je ook kunnen aangeven wanneer dit gebeurd is?”

Basis: n = 1.059

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Seksuele handelingen zonder instemming										
Nooit meegemaakt	61%	80%	44%	62%	60%	71%	68%	59%	58%	52%
Vóór studententijd	23%	10%	36%	23%	23%	19%	20%	21%	25%	29%
Tijdens studententijd	21%	11%	31%	19%	24%	11%	15%	24%	23%	28%
Wil ik niet zeggen	2%	1%	3%	3%	1%	4%	3%	3%	1%	1%
Seksuele penetratie zonder instemming										
Nooit meegemaakt	87%	96%	79%	86%	88%	91%	91%	87%	88%	79%
Vóór studententijd	6%	2%	9%	7%	5%	4%	4%	5%	7%	11%
Tijdens studententijd	6%	1%	11%	6%	6%	2%	3%	7%	5%	10%

Wil ik niet zeggen	2%	1%	3%	2%	1%	3%	2%	2%	1%	1%
N=	1.059	407	641	416	643	100	235	284	248	192

* *Seksuele handelingen* = het aanraken, zoenen of betasten waarbij geen penetratie plaatsvond. *Seksuele penetratie* = het binnengaan van een lichaam (vaginaal, anaal of oraal) met een lichaamsdeel (zoals een vinger of penis) of voorwerp.

Tabel 16 – Hoe vaak heb je een penetratie zonder instemming meegemaakt in je studententijd?

“Je hebt aangegeven dat je tijdens je studententijd seksuele penetratie hebt meegemaakt zonder dat je daarmee instemde. Kun je aangeven hoe vaak dit is gebeurd in je studententijd?”

Basis: studenten die tijdens de studententijd seksuele penetratie zonder instemming meemaakten, n = 73

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 – 20 jaar	21 – 22 jaar	23 – 24 jaar	25 jaar of ouder
Eén keer	61%	100%	58%	52%	73%	100%	35%	72%	64%	56%
Twee keer	26%		28%	36%	13%		49%	10%	32%	32%
Drie keer	3%		3%		6%			9%		
Vaker dan drie keer	7%		8%	8%	6%			10%	4%	10%
Wil ik niet zeggen	3%		3%	4%	2%		16%			2%
N=	73	3	70	25	48	2	9	24	15	23

Uit 5.2

Tabel 17 – Beschouwen eigen ervaring als verkrachting

“Beschouwde je dat als verkrachting?”

Basis: studenten die tijdens studententijd seksuele penetratie zonder instemming meemaakten (n = 73)

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 – 20 jaar	21 – 22 jaar	23 – 24 jaar	25 jaar of ouder
Ja (altijd)	18%		19%	11%	26%	28%	10%	16%	24%	17%
Soms wel, soms niet	18%		20%	21%	15%		29%	15%	16%	20%
Nee (nooit)	60%	100%	57%	63%	55%	72%	60%	69%	56%	53%
Wil ik niet zeggen	4%		5%	5%	4%				4%	10%
N=	71	3	68	24	47	2	8	24	15	22

Noot: degenen die niet wilden zeggen hoe vaak ze een seksuele penetratie hebben meegemaakt (‘wil ik ik niet zeggen’) hebben we niet verder gevraagd naar of ze dat als verkrachting beschouwen

Uit 5.3

Tabel 18 – Gevolgen van meemaken van seksuele penetratie zonder instemming

“Je gaf aan wel eens een seksuele penetratie te hebben meegemaakt zonder dat je daarmee hebt ingestemd. Heb je nadien problemen ervaren door deze gebeurtenis(sen)? Geef hieronder aan welke op jou van toepassing zijn of waren. Meerdere antwoorden mogelijk.”

Basis: studenten die een penetratie zonder instemming meemaakten tijdens hun studententijd, n = 73

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Psychische problemen	19%	51%	13%	18%	21%	18%	29%	10%	6%	29%
Seksuele problemen	52%	36%	53%	54%	48%	59%	39%	62%	55%	47%
Relatieproblemen	44%	41%	44%	44%	43%	59%	20%	48%	39%	51%
Lichamelijke problemen	6%	15%	4%	6%	5%	0%	8%	13%	2%	2%
Studieresultaten gingen achteruit	37%	21%	39%	42%	28%	73%	35%	27%	22%	48%
Problemen met (deel van) familie	6%	5%	5%	5%	7%	0%	0%	9%	0%	10%
Kon (tijdje) niet meer werken of studeren	4%	10%	3%	6%	0%	0%	16%	0%	0%	4%
Gestopt met of gewisseld van opleiding	14%	0%	15%	17%	9%	41%	0%	12%	24%	12%
Andere problemen met werk of opleiding	7%	21%	5%	9%	2%	0%	0%	0%	6%	16%
Andere problemen	5%	0%	6%	4%	7%	0%	12%	0%	4%	8%
Nee, geen problemen ervaren	22%	30%	21%	19%	28%	0%	24%	17%	29%	25%
N =	130	10	116	50	80	7	17	36	29	41

Uit 5.5

Tabel 19 – Wat deed de ander voorafgaand aan seksuele penetratie zonder jouw instemming?

“De volgende vragen gaan over de keer of keren dat er zonder jouw instemming seksuele penetratie plaatsvond. Wat deed de ander voordat dit gebeurde? Als het om verschillende afzonderlijke gebeurtenissen gaat, kies dan alsjeblieft alle opties die van toepassing zijn.”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd, n = 73

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Aandringen / zeuren	67%	31%	70%	74%	57%	0%	58%	82%	72%	61%
Doorgaan zonder bij mij te checken of ik dat wilde	72%	50%	74%	73%	70%	28%	67%	76%	80%	69%
Doorgaan terwijl ik niet meer reageerde of bevroor	63%	82%	62%	69%	55%	100%	58%	67%	52%	64%
Negeren wat ik verbaal of non-verbaal aangaf	64%	0%	69%	63%	65%	28%	67%	72%	56%	63%
Chanteren (dreigen iets vervelends te doen)	1%	0%	1%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	2%
Boos worden / agressief worden	23%	0%	25%	31%	12%	0%	0%	35%	16%	27%
Dreigen met geweld	3%	0%	3%	4%	2%	0%	0%	7%	0%	2%
Geweld gebruiken (bijvoorbeeld vasthouden, slaan of een wapen gebruiken)	10%	0%	11%	12%	8%	0%	0%	16%	4%	12%
Misbruik maken van mijn alcohol- of drugsgebruik)	28%	0%	30%	22%	36%	28%	0%	36%	44%	24%
Toedienen van alcohol of drugs (drogeren)	8%	0%	9%	8%	8%	28%	0%	3%	12%	12%
Op een andere manier druk uitoefenen	14%	18%	13%	16%	10%	0%	0%	13%	8%	23%
Iets anders	8%	0%	9%	12%	4%	0%	16%	0%	12%	12%
De ander deed niks	2%	0%	2%	4%	0%	0%	0%	0%	12%	0%
Weet ik niet	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Wil ik niet zeggen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
N=	73	3	70	25	48	2	9	24	15	23

Uit 5.6

Tabel 20 – Wie was of waren dat?

“Zou je kunnen aangeven wie diegene was of waren? Meerdere antwoorden mogelijk. Als het om verschillende afzonderlijke gebeurtenissen gaat, kies dan alsjeblieft alle opties die van toepassing zijn.”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd, n = 73

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 – 20 jaar	21 – 22 jaar	23 – 24 jaar	25 jaar of ouder
Een familielid	2%	31%	0%	4%	0%	0%	0%	8%	0%	0%
Iemand met wie ik een date had / net ontmoet had	21%	50%	19%	26%	14%	0%	33%	7%	12%	35%
Mijn vriend/vriendin (je relatiepartner)	34%	0%	37%	47%	18%	72%	32%	28%	44%	34%
Een goede vriend(in)	16%	0%	17%	20%	10%	72%	0%	15%	16%	17%
Mijn leidinggevende	3%	0%	3%	4%	2%	0%	0%	0%	4%	7%
Een collega	1%	18%	0%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	4%
Mijn coach of trainer	2%	0%	2%	4%	0%	0%	0%	0%	12%	0%
Een teamgenoot	2%	31%	0%	4%	0%	0%	0%	8%	0%	0%
Een docent	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Een medestudent	7%	0%	8%	4%	13%	0%	9%	10%	4%	7%
Iemand van mijn studie- of studentenvereniging	5%	0%	6%	4%	8%	28%	0%	3%	16%	2%
Mijn arts of zorgverlener	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Iemand die ik ken van uitgaan of een feestje	26%	0%	28%	19%	36%	0%	26%	30%	40%	17%
Iemand die ik online heb leren kennen, maar nog niet in het echt had ontmoet	3%	0%	4%	4%	3%	0%	9%	0%	12%	0%
Iemand met wie ik eerder al seks had, maar geen relatie	19%	0%	20%	21%	15%	0%	9%	3%	28%	34%
Een onbekende	11%	0%	12%	15%	6%	0%	16%	19%	12%	2%
Iemand anders	5%	0%	6%	4%	8%	0%	0%	0%	16%	7%
Weet ik niet	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Wil ik niet zeggen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
N =	73	3	70	25	48	2	9	24	15	23

Uit 5.7

Tabel 21 – Heb je iemand verteld over deze seksuele penetratie zonder jouw instemming?

“De volgende vragen hebben betrekking op de keer of keren dat er tijdens jouw studententijd seksuele penetratie* plaatsvond zonder dat je daarmee instemde. Heb je iemand ooit verteld over wat je toen is overkomen? Of hierover met iemand contact opgenomen?”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd, n = 73

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Ja	62%		67%	62%	62%	28%	82%	53%	72%	58%
Nee	38%	100%	32%	38%	36%	72%	18%	44%	28%	42%
Wil ik niet zeggen	1%		1%		2%			3%		
N=	73	3	70	25	48	2	9	24	15	23

Tabel 22 – Wie heb je hierover verteld?

“Wie heb je hierover verteld?”

Basis: studenten die seksuele penetratie zonder instemming meemaakten tijdens studententijd en dat aan iemand hebben verteld, n = 46

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Mijn (toenmalige) vriend of vriendin	24%	0%	24%	23%	25%	0%	0%	41%	45%	12%
Een goede vriend(in)	95%	0%	95%	93%	97%	100%	100%	100%	95%	87%
Een gezins- of familielid	18%	0%	18%	12%	27%	100%	0%	34%	17%	12%
Een huisgenoot	20%	0%	20%	13%	30%	100%	11%	16%	22%	25%
Een studiegenoot	15%	0%	15%	13%	18%	100%	11%	5%	17%	21%
Een docent op mijn hogeschool/universiteit	3%	0%	3%	0%	6%	100%	0%	0%	0%	4%
Een officieel aangestelde vertrouwenspersoon op mijn hogeschool/universiteit	5%	0%	5%	6%	3%	0%	0%	0%	17%	4%
Een hulpverlener buiten de hogeschool/universiteit(i)	27%	0%	27%	26%	27%	100%	19%	5%	33%	42%
De politie	1%	0%	1%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	4%
Iemand anders	14%	0%	14%	20%	6%	0%	0%	0%	17%	33%
Weet ik niet	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Wil ik niet zeggen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
N=	46	0	46	16	30	1	7	12	10	16

Tabel 23 – Redenen waarom het aan niemand verteld is*“Wat was of waren de redenen dat je er niemand over hebt verteld?”*

Basis: aan niemand verteld over seksuele penetratie zonder instemming tijdens studententijd (n = 26)

	Totaal
Ik schaamde me	56%
Ik vond het niet nodig	54%
Ik wist me geen raad met de situatie	31%
Ik dacht dat het geen zin zou hebben om het te vertellen	26%
Ik was bang dat ik er de schuld van zou krijgen	24%
Ik voelde me schuldig	13%
Ik was bang dat de ander me preuts zou vinden	10%
Ik wilde de ander niet in problemen brengen	7%
Ik had slechte ervaringen nadat ik het eerder eens had verteld	5%
Ik wist niet aan wie ik het moest vertellen	2%
Ik was bang dat de ander boos zou worden	0%
Om een andere reden	0%
Daar was geen duidelijke reden voor	0%
Weet ik niet	0%
Wil ik niet zeggen	0%
N=	26

Uit 5.8

Tabel 24 – Ervaren steun bij het vertellen

"In hoeverre voelde je je gesteund toen je dat vertelde aan iemand in je directe omgeving?"

Hiermee bedoelen we de vrienden, familieleden, huis- of studiegenoten aan wie je dit hebt verteld."

Basis: degenen die dit gedeeld hebben met iemand uit directe omgeving, n = 45

	Totaal	Man	Vrouw	Hbo	WO	18 jaar of jonger	19 - 20 jaar	21 - 22 jaar	23 - 24 jaar	25 jaar of ouder
Volledig	50%		50%	53%	47%		70%	41%	78%	29%
Grotendeels	41%		41%	41%	40%	100%	11%	59%	22%	52%
Enigszins	9%		9%	7%	13%		19%			19%
Helemaal niet										
Wil ik niet zeggen										
N=	45	0	45	15	30	1	7	12	10	15

Tabel 25 – Tevredenheid met omgang door hoger onderwijsinstelling

"In hoeverre ben je tevreden of ontevreden over hoe jouw hogeschool of universiteit met jouw situatie is omgegaan?"

Basis: Studenten die contact had met docent of vertrouwenspersoon na meemaken seksuele penetratie zonder instemming, n=4

	Totaal
Zeer tevreden	45%
Enigszins tevreden	19%
Neutraal	36%
Enigszins ontevreden	
Zeer ontevreden	
Dat weet ik niet meer	
N=	4

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl